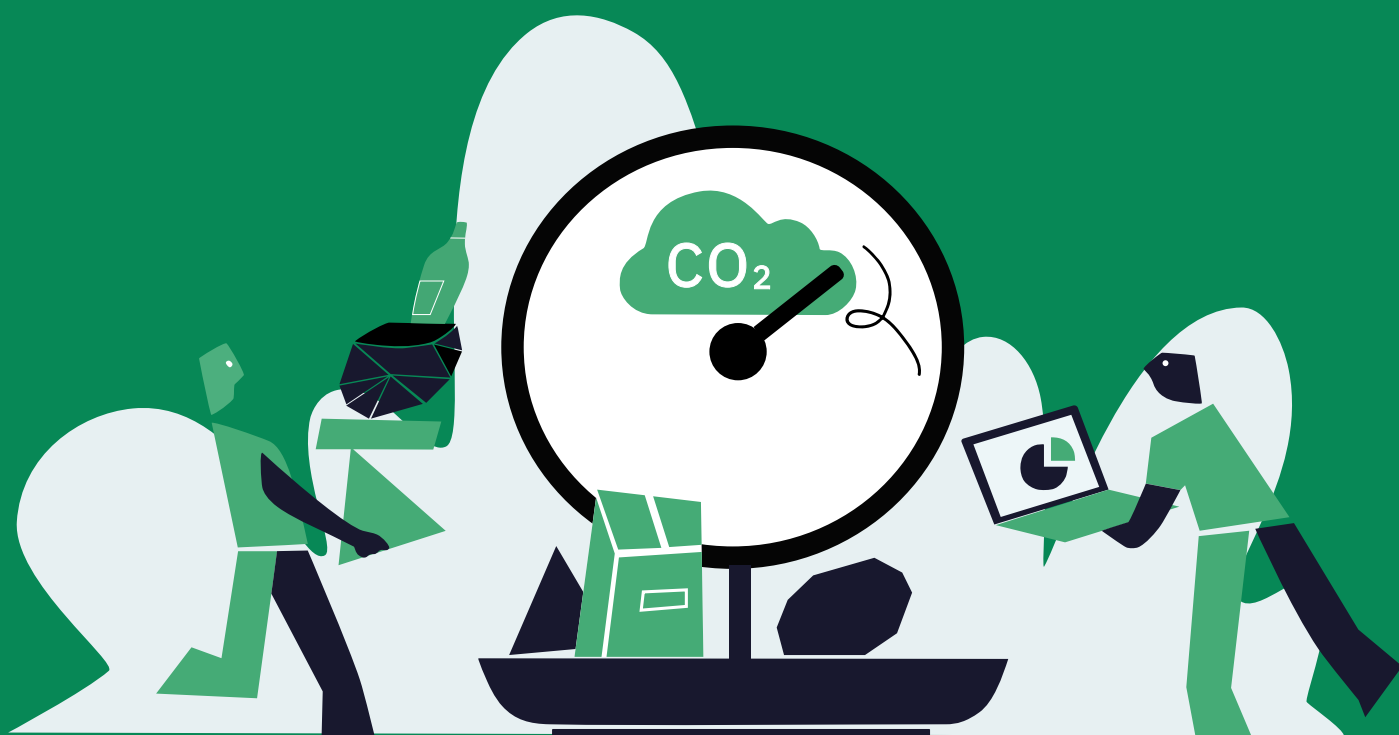

Juni 2023

Kom i gang med dataindsamling til Klimakompasset

Inspirationsguide

Indholdsfortegnelse

Introduktion til dataindsamling	3
Hvorfor er et klimaregnskab relevant?	3
Hvilke data skal du bruge?	4
Inden du går i gang med dataindsamling	5
Afklar dit handlerum og afsæt ressourcer til opgaven	5
Hvilke aktiviteter skal du tælle med?	5
Hvilken periode skal du indsamle data for?	5
Hvordan sikrer du kvaliteten af dine data?	5
Sådan kommer du i gang med dataindsamlingen	7
Energi og processer	8
Indkøb	10
Transport	12
Affald og genbrug	15
Solgte produkter	17
Hvis din aktivitet ikke kan findes i Klimakompasset	19
Efter dataindsamlingen	20
Arbejdsark	21
Cases om dataindsamling	22

Denne guide hjælper dig i gang med at indsamle data til indtastning i Klimakompasset, så du kan begynde at beregne din virksomheds klimaaftryk. Hvis du skal udarbejde et klimaregnskab, der lever op til specifikke standarder for dataindsamling og datakvalitet, anbefales det, at du læser mere om datakvalitet i *Udvidet vejledning* på [Klimakompassets hjemmeside](#) eller fx på [GHG-protokollens hjemmeside](#).

Introduktion til dataindsamling

Denne inspirationsguide er en introduktion til, hvordan du kommer i gang med at samle data ind til at udarbejde et klimaregnskab for din virksomhed ved hjælp af Klimakompasset. Den vil gennemgå Klimakompassets hovedkategorier, samt hvordan du finder data til at udfylde dem hver især, så du kan beregne din virksomheds klimaaftryk.

Et *klimaregnskab* viser, hvor din virksomheds udledninger stammer fra, fx indkøb, transport eller energiforbrug, og kan bruges til at vurdere, hvor du med størst effekt kan sætte ind for at reducere din virksomheds klimaaftryk. Et *klimaaftryk* er en betegnelse for hele virksomhedens drivhusgasudledning omregnet til CO₂-ækvivalenter (CO₂e), der er en fællesnævner for drivhusgasser som fx CO₂, metan og lattergas.

Det kan være en stor opgave at indsamle data til sit klimaregnskab, og denne guide vil præsentere en grundlæggende fremgangsmåde, som du kan følge for at komme i gang med arbejdet. Til guiden er der også lavet en række inspirationscases, som viser, hvordan andre virksomheder er gået til deres dataindsamling.

Hvis du ikke har samlet al data til at udfylde Klimakompasset lige nu, skal det ikke afholde din virksomhed fra at komme i gang med at bruge værktøjet. Kun få virksomheder har al relevant data tilgængeligt første gang, de skal udarbejde deres klimaregnskab. Selv i de tilfælde, hvor der er usikkerhed omkring nøjagtigheden af data og de beregnede resultater, kan et indledende klimaregnskab over din virksomheds CO₂e-udledning stadigvæk være et vigtigt redskab, når du skal udvælge tiltag for at reducere klimaaftrykket.

Klimakompasset er udviklet af Erhvervsstyrelsen i samarbejde med Energistyrelsen.

Hvorfor er et klimaregnskab relevant?

Et klimaregnskab er et godt værktøj til at lære mere om din virksomheds klimaaftryk. Når du har fået et overblik over dit klimaaftryk, kan du målrette dit arbejde med at reducere det. Klimaregnskabet tydeliggør, hvilke dele af din forretning, der udleder flest drivhusgasser. Men der er også flere andre grunde til, at klimaregnskaber er relevante og kan være fordelagtige for en virksomhed at have:

1. Større efterspørgsel fra kunder

Flere og flere virksomheder og brancher oplever, at kunder efterspørger beregninger og oplysninger om deres leverandørers klimaaftryk.

2. Et strategisk værktøj til bæredygtighedsindsatser

Et klimaregnskab kan hjælpe virksomhedens strategiske arbejde med klima- og energiplanlægning, idet virksomheden kan bruge det til at følge udviklingen i udledningen år for år.

3. Mulighed for at skille sig ud

Et klimaregnskab kan være et godt udgangspunkt for at styrke virksomhedens bæredygtighedsprofil, så den skiller sig ud fra konkurrenterne.

4. Klimaregnskaber kan blive et krav i fremtiden

Mange virksomheder møder allerede krav fra kunder om rapportering i forbindelse med deres bæredygtighedsarbejde, ligesom der for store og børsnoterede virksomheder er lovbaserede krav til klimaregnskaber på vej.

Klimakompasset hjælper dig på vej ved at opdele din virksomheds udledninger i tre typer af CO₂e-udledning efter den internationalt anerkendte standard GHG-protokollen. De tre typer CO₂e-udledning kaldes *scopes*:

Scope 1 omfatter alle virksomhedens direkte kilder til CO₂e-udledning, som den selv kan kontrollere, eksempelvis udledninger fra egne køretøjer og anlæg til energiproduktion, samt procesgasser og kølemidler.

Scope 2 omfatter virksomhedens indirekte kilder til CO₂e-udledning fra energiforbrug, altså udledninger fra selskaber, som forsyner virksomheden med energi som fx fjernvarme og elektricitet.

Scope 3 omfatter de indirekte CO₂e-udledninger fra virksomhedens værdikæde. Dette er både opstrøms, fx virksomhedens indkøb fra leverandører og medarbejderes transport til arbejde, og nedstrøms, fx udledninger relateret til brug og bortskaffelse af virksomhedens produkter. GHG-protokollen inddeler desuden scope 3 udledninger i 15 kategorier, som du kan læse mere om i *Udvidet vejledning* på [Klimakompassets hjemmeside](#).

Hvilke data skal du bruge?

Når du skal opgøre din virksomheds klimaaftryk, skal du bruge data om aktiviteter i alle dele af virksomheden. Det er lige fra hvor mange materialer, I indkøber, til hvor meget affald, I genererer. For at gøre det nemmere at overskue, er Klimakompasset opdelt i fem hovedkategorier, der omfatter de relevante aktiviteter:

- **ENERGI OG PROCESSER**
- **INDKØB**
- **TRANSPORT**
- **AFFALD OG GENBRUG**
- **SOLGTE PRODUKTER**

Klimakompassets hovedkategorier gør, at Klimakompasset kan anvendes af mange forskellige typer af virksomheder. Det betyder, at det kan bruges til at udarbejde detaljerede klimaregnskaber, hvis du og din virksomhed har behov for det, men også at det ikke er nødvendigt at udfylde alle felter, hvis de ikke er relevante for din virksomheds aktiviteter.

Inden du går i gang med dataindsamling

Før du går i gang med dataindsamlingen til beregning af din virksomheds klimaaftryk, er det vigtigt, at du tager stilling til fire vigtige emner:

1. Afklaring af dit handlerum og ressourcer til opgaven
2. Afgrænsning af hvilke af virksomhedens aktiviteter du skal tælle med i klimaregnskabet
3. Udvælgelse af perioden klimaregnskabet skal dække over
4. Vurdering af datakvaliteten for klimaregnskabet

Afklar dit handlerum og afsæt ressourcer til opgaven

Inden du går i gang med at indsamle data til din virksomheds klimaregnskab, er det vigtigt, at du undersøger, hvor meget handlerum du har til at udføre arbejdet. Dette indebærer følgende skridt:

Sørg for intern opbakning: Det er vigtigt, at din virksomheds ledelse og evt. øvrige afdelinger bakker op om og understøtter arbejdet med klimaregnskabet, da det kræver indhentning af data fra alle virksomhedens aktiviteter og afdelinger.

Sammensæt dit team: Få klargjort hvilke(n) medarbejder(e), der skal arbejde med dataindsamling og klimaregnskab, samt hvor mange timer, der skal lægges i det. Er der tale om flere personer, anbefales det, at teamet består af medarbejdere med forskellige roller i virksomheden.

Hvilke aktiviteter skal du tælle med?

Når du har intern opbakning, og dit team er udvalgt, er det relevant at overveje, hvordan virksomhedens aktiviteter og organisation skal afgrænses, da det kan have betydning for, hvilke scopes udledningerne skal placeres i. Det er især vigtigt for virksomheder, der:

- Ejer andele af andre virksomheder
- Er delvist ejet af andre virksomheder
- Leaser eller lejer aktiver (bygninger, transportmidler mv.) fra eller til andre virksomheder

For mange SMV'er er afgrænsningen mest relevant i forhold til, hvordan virksomheden skal opgøre udledningen fra leasede transportmidler, bygninger, kontorer mv. Hvis din virksomhed ejer alle sine aktiviteter, og ikke leaser eller (ud)lejer sådanne aktiver, og ej heller har delt ejerskab, så vil dit klimaregnskab ikke påvirkes af afgrænsningen.

Der er overordnet set to metoder til afgrænsning af virksomhedens organisation: *ejerandelsmetoden* og *kontrolmetoden*. *Ejerandelsmetoden* afgrænser din virksomheds aktiviteter efter ejerandele. Med ejerandelsmetoden skal virksomheden opgøre udledninger svarende til den aktieandel, som virksomheden ejer. *Kontrolmetoden* afgrænser din virksomheds aktiviteter efter, hvem der har kontrollen med en aktivitet, og medfører, at virksomheden som udgangspunkt skal opgøre 100 pct. af de udledninger, der kommer fra aktiviteter, virksomheden kontrollerer. Kontrolmetoden deles yderligere op i to typer kontrol, *Finansiell kontrol* og *Operationel kontrol*.

Der er ikke en metode, der er bedre end andre. Det vigtigste er, at du vælger den metode, der bedst afspejler din virksomheds aktiviteter. Du kan læse mere om, hvordan du vælger organisatorisk afgrænsning i *Udvidet vejledning* på [Klimakompassets hjemmeside](#).

Hvilken periode skal du indsamle data for?

Når du har afklaret din virksomheds handlerum og vurderet hvilken organisatorisk afgrænsning, der bedst beskriver din virksomheds klimaaftryk, skal du beslutte hvilken periode, du skal indsamle data for. Det anbefales, at du tager udgangspunkt i virksomhedens finansielle regnskabsår. Det er vigtigt, at du kun anvender data, der falder inden for det valgte finansielle regnskabsår. Det vil sige, at du for eksempel ifm. hovedkategorien *Indkøb* skal opgøre udledninger forbundet med virksomhedens indkøb af varer foretaget i regnskabsåret, og ikke i året, varen er produceret. Du kan først lave dit endelige klimaregnskab, når regnskabsåret er afsluttet, og du har data for hele året.

Hvordan sikrer du kvaliteten af dine data?

I løbet af dataindsamlingsperioden kan du måske komme i tvivl om, hvor god en datakvalitet du skal have, og hvorvidt din opgørelse af klimaaftrykket er fyldestgørende. For at imødekomme dette, er der i GHG-protokollen opstillet fem principper, der er rettesnor for, hvordan man vurderer kvaliteten af et klimaregnskab og kan hjælpe dig med at tage beslutninger undervejs i din indsamling af data. De fem principper foreskriver, at dit klimaregnskab skal være:

1. **Relevant**, dvs. det reelt skal afspejle din virksomheds aktiviteter og udledninger
2. **Komplet**, dvs. alle relevante udledende aktiviteter tælles med (omtales også som "fuldstændighed")
3. **Konsistent**, dvs. du opgør klimaaftrykket ud fra samme metode på tværs af år

- 4. Gennemsigtigt**, dvs. du er åben om din metode og datagrundlag, samt hvilke aktiviteter der tælles med
- 5. Nøjagtigt**, dvs. at beregninger og data afspejler virksomhedens faktiske udledninger

Du kan læse mere om de fem principper i *Udvidet vejledning* på [Klimakompassets hjemmeside](#).

Sådan kommer du i gang med dataindsamlingen

På de næste sider kan du finde en gennemgang af hver af Klimakompassets hovedkategorier:

- **ENERGI OG PROCESSER**
- **INDKØB**
- **TRANSPORT**
- **AFFALD OG GENBRUG**
- **SOLGTE PRODUKTER**

Her kan du hente inspiration til, hvordan du kan komme i gang med at indsamle relevante data for netop din virksomhed.

Undervejs i dette materiale henvises der til cases, som du kan bruge til at søge inspiration til, hvor du kan starte, når du skal samle data ind til dit klimaregnskab. Der er lavet 15 inspirationscases i alt med virksomheder fra forskellige brancher. For mange er arbejdet med klimaafttryk og Klimakompasset stadigvæk nyt. Derfor kan der fra virksomhed til virksomhed være forskelle i måden, klimaafttrykket opgøres på – selv inden for samme branche. Det er derfor heller ikke hensigten med casene, at de skal vise, hvordan du indsamler et komplet datasæt for din virksomhed, og de kan ikke nødvendigvis kopieres 1:1. De er blot til inspiration og for at vise, at arbejdet med at komme i gang med at lave et klimaregnskab ikke nødvendigvis behøver at være uoverskueligt. Du finder de [15 cases om dataindsamling](#) længere nede i dette materiale

Når du taster din virksomheds aktiviteter ind i Klimakompasset, vil værktøjet hjælpe dig ved automatisk at inddele udledningerne i GHG-protokollen scope 1, 2 og 3. Nogle CO₂e-udledninger vil kun påvirke ét scope, mens andre vil medføre udledninger på tværs af flere scopes. Derudover kan du bruge Klimakompasset til at fordele dine udledninger i scope 3 ud på GHG-protokollen såkaldte scope 3 kategorier. Du vil også se, at nogle udledninger,

fx udledninger fra biogene kilder (biobrændsel mm.) opgøres ”udenfor scopes”. Det kan virke som mange ting at holde styr på, men der er hjælpetekster på siden, der vil guide dig undervejs. Du kan læse mere om scopes, scope 3 kategorier og udledninger udenfor scopes i [Udvidet vejledning på Klimakompassets hjemmeside](#).

To gode råd til dataindsamlingen:

1. På sidste side i dette materiale finder du et arbejdsark, som kan hjælpe dig i gang med dataindsamlingen. Du kan med fordel udskrive et arbejdsark pr. hovedkategori og bruge dem til at udarbejde en handleplan, samt som oplæg til dialog med dine kollegaer. Du kan også anvende arket elektronisk ved at gøre det tilgængeligt på et online-drev, hvor flere involverede kollegaer kan tilgå og redigere det.
2. Når du løbende indsamler data inden for de forskellige hovedkategorier, kan du med fordel systematisere de indsamlede informationer i et regneark, hvor du angiver enheden for dit data (fx ton, liter eller DKK), samt hvor det stammer fra. Det kan være en hjælp til arbejdet med fremtidige klimaregnskaber at vide, hvor du har fundet oplysningerne, dvs. om det fx er i dine årsopgørelser, fakturaer, dit regnskabsprogram eller andre steder.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Denne guide fungerer som inspiration til at komme i gang med dataindsamling til Klimakompasset. Hvis du allerede nu ved, at du skal udarbejde et klimaregnskab, der lever op til specifikke standarder for dataindsamling og datakvalitet, så anbefales det, at du læser mere om datakvalitet i [Udvidet vejledning på Klimakompassets hjemmeside](#) eller fx på [GHG-protokollens hjemmeside](#).

Energi og processer

Denne hovedkategori omfatter din virksomheds forbrug af elektricitet, kølemidler, varme, brændsler og proceskemikalier fra virksomhedens egne bygninger, produktion osv. *Vær opmærksom på, at denne kategori ikke omfatter brændsler til transportmidler af nogen slags eller vandforbrug.*

Underkategorier

Elektricitet omfatter din virksomheds elforbrug ved fx drift af produktion og brug af kontorer. I samme sektion er der også mulighed for at indtaste egen elproduktion fra fx solceller, eller hvis man har fået udstedt et grøn strøm-certifikat. Du kan læse mere om egen elproduktion og grøn strøm-certifikater i *Udvidet vejledning* på [Klimakompasets hjemmeside](#).

Varme og procesenergi omfatter din virksomheds forbrug af fjernvarme samt brændsler til opvarmning med eget fyr eller anlæg. Kategorien omfatter også brændsler til produktionsanlæg og andre udledninger relateret til jeres operationelle processer. *Hvis din virksomhed har et fjernvarmeforbrug, skal du være opmærksom på, at Klimakompasset vil efterspørge den lokale emissionsfaktor¹ (typisk enhed: kg CO₂e/MWh) fra det lokale fjernvarmeselskab. Derfor skal du tage kontakt til fjernvarme-*

selskabet og efterspørge en miljødeklaration på din fjernvarme og indtaste dette i Klimakompasset. Husk at angive datakilden i bemærkningsfeltet i Klimakompasset. Når der indhentes en emissionsfaktor fra et lokalt fjernvarmeselskab, skal du desuden huske at opgøre en udledning i scope 3, der bl.a. dækker over net- og distributionstab. Du kan læse mere om dette i Udvidet vejledning på [Klimakompasets hjemmeside](#).

Procesudledning omfatter din virksomheds procesrelaterede udledninger, som ikke kommer fra energiforbrug, som fx hvis der sker kemiske reaktioner i din produktion, der fører til procesudledning af forskellige typer drivhusgasser. Procesudledning omfatter også flygtige udledninger, fx fra lækage og utætheder i produktionsanlæg mv.

Her kan du se, hvad der typisk indgår i *Energi og processer*, samt hvor du typisk kan indhente data:

TYPISKE AKTIVITETER INKLUDERET I DENNE HOVEDKATEGORI

Varmeforbrug, fx fjernvarme, gas eller elvarme

Elforbrug fra nettet eller egen produktion

Gas- og olieforbrug i produktionsprocesser

Olie til procesmaskiner

HER KAN DU TYPISK FINDE DATA

I dine regninger eller årsopgørelse for el- og varmeforbrug

Fakturaer for brændsler til produktionsanlæg

Aflæsning af kWh-forbrug på elmåler

OBS: Hvis du ikke har regninger eller årsopgørelse tilgængelig ved eventuel acantobetaling, så kontakt din ejendomsadministration eller dine energiudbydere for en opgørelse af dit el- og varmeforbrug.

¹ En emissionsfaktor er en regnestørrelse, der udtrykker hvor meget CO₂e, der udsendes ved afbrænding af en given mængde brændsel, fremstilling af en given mængde energi eller gennemførelse af en given aktivitet.

Det vigtigste er, at du kommer i gang med din dataindsamling, men nogle typer data giver et mere præcist resultat end andre. Herunder finder du hjælp til, hvor du kan finde data til denne hovedkategori.

Sådan kommer du i gang

Opgør dit el- og varmekonsum eller procesenergi ud fra dine fakturaer fra din ejendomsadministration eller dine energiludbydere, hvor forbrug ofte fremgår i enheder som kWh, MWh eller GJ. Mange forsyningselskaber tilbyder desuden online-login, hvor man kan tilpasse visningen og se sit præcise forbrug, hvis man fx har forskudt regnskabsperiode.

Hvis dit forbrug opgøres via acountobetaling, kan du tage direkte kontakt til din ejendomsadministration for at få en opgørelse af dit el- og varmekonsum.

Hvis du kun har fået opgjort nogle få måneder af dit forbrug i det valgte regnskabsår, kan du estimere det årlige forbrug ved at tage et gennemsnit af de registrerede måneder og gange det med 12 (måneder). Vær opmærksom på sæsonbaserede spidsbelastninger på dit energiforbrug, fx om du varmer ekstra meget op om vinteren.

Hvis du estimerer dit forbrug ud fra denne metode, så kan det være en hjælp at skrive i bemærkningsfeltet i Klimakompasset, at det er et estimat, samt hvilke måneder det er baseret på. Husk i den forbindelse også, at du kan genbesøge beregningen, når du får den endelige opgørelse af virksomhedens forbrug fra din udbyder eller ejendomsadministration.

Hvis du vil skridtet videre

Du kan med fordel inddеле dit forbrug af el, varme og procesenergi ud fra de forskellige lokationer og maskiner, hvor det stammer fra. Denne data er som oftest tilgængelig vha. aflæsninger af energiforbrug for enkelte bygninger, kontorer, maskiner mv.

Dette giver et godt datagrundlag til det videre arbejde med reduktionstiltag og fremtidige klimaregnskaber.

Få inspiration

I [cases om dataindsamling](#) længere nede i materialet kan du læse, hvordan:

- Transportvirksomheden [Danske Fragtmænd](#) har indsamlet energidata fra 27 forskellige lokationer.
- Rådgivningsvirksomheden [Varefakta](#) opgjorde sit energiforbrug i en bygning, der deles med andre lejemål.
- Transportvirksomheden [Christiansøfarten](#) gik i dialog med sine fjernvarmeleverandører for at finde oplysninger om sit varmekonsum.

Indkøb

Denne hovedkategori omfatter din virksomheds indkøb af materialer, produkter og services. *Indkøb* kan opdeles i primære indkøb af varer og materialer til din virksomheds produktion, og sekundære indkøb af fx produkter og services til hverdagsdrift. Du kan til at starte med bruge din bogføring og fakturaer fra det relevante regnskabsår som udgangspunkt for, hvilke aktiviteter du skal opgøre udledninger for. *Vær opmærksom på, at jeres vandforbrug indgår i denne hovedkategori under "Produkter og services"*.

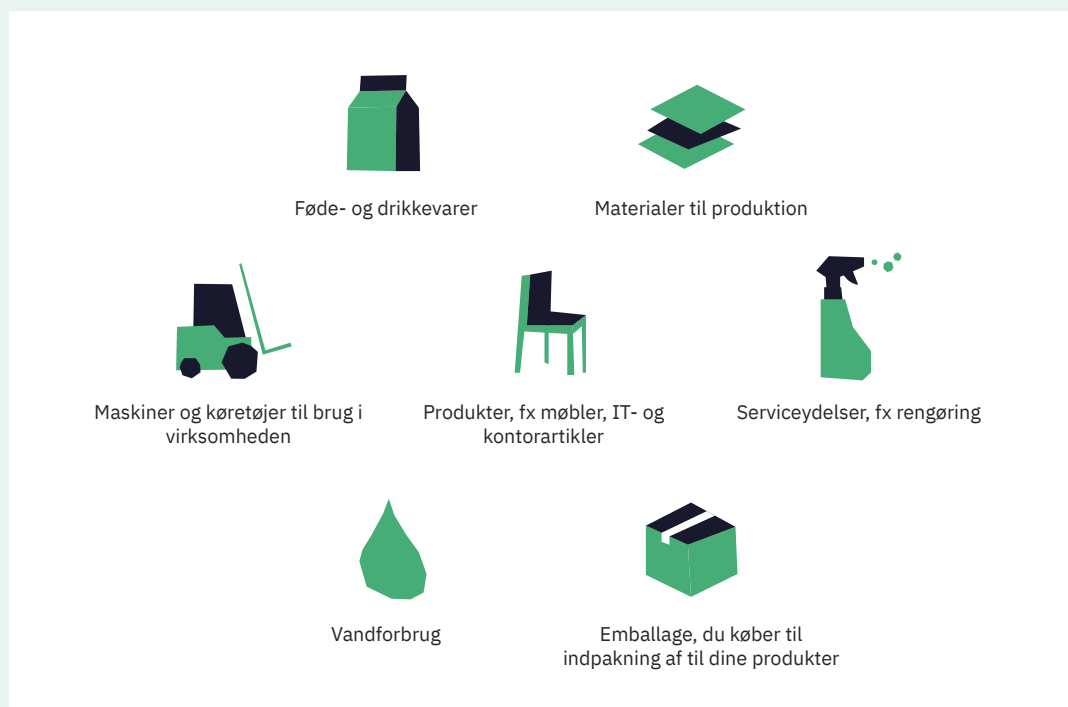
Underkategorier

Materialer omfatter din virksomheds indkøb af råmaterialer til produktion af jeres produkt eller ydelse. Det drejer sig om både om jomfruelige (nye) og genanvendte materialer, fx træ, plast eller forskellige typer jern og metal.

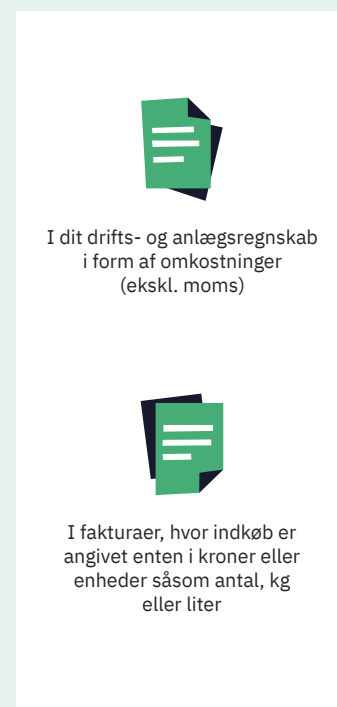
Produkter og services omfatter din virksomheds indkøb af produkter, ofte af sammensatte materialer som fx kontorartikler, maskiner eller fødevarer, samt af tjenesteydelser, der er forbundet med et energi- og materialeforbrug, fx anlægsarbejde eller rengøring.

Her kan du se, hvad der typisk indgår i *Indkøb*, samt hvor du typisk kan indhente data:

TYPISKE AKTIVITETER INKLUDERET I DENNE HOVEDKATEGORI

HER KAN DU TYPISK FINDE DATA

OBS: Hvis du ikke kan skabe dig et overblik over indkøb af konkrete materialer, produkter og services ud fra dine fakturaer, så kontakt dine leverandører og bed om en opgørelse

Det vigtigste er, at du kommer i gang med din dataindsamling, men nogle typer data giver et mere præcist resultat end andre. Herunder finder du hjælp til, hvor du kan finde data til denne hovedkategori.

Sådan kommer du i gang

Opgør dine indkøb i monetære enheder (DKK ekskl. moms) ved at finde information i din virksomheds årsregnskab.

Selvom opgørelse i monetære enheder kan være lettere at gå til end opgørelse i fysiske enheder, er det forbundet med usikkerheder, fordi der kan forekomme udsving i indkøbspriser. Det kan derfor være svært at følge udviklingen i virksomhedens klimaaftryk, fx hvis I skifter fra ét produkt til et alternativt produkt med lavere udledning, men som er dyrere. Det vil nemlig vise en forøgelse i dit klimaregnskab.

Hvis du vil skridtet videre

Du får det mest præcise resultat af at spørge dine leverandører, om de har lavet specifikke opgørelser af udledningerne forbundet med de produkter og services, du har købt hos dem.

Hvis det ikke er muligt, så indtast så mange af virksomhedens indkøb som muligt med Klimakompassets emissionsfaktorer i fysiske enheder (fx ton, kg eller liter), da beregninger med udgangspunkt i fysiske enheder generelt er mere præcise end monetære.

Hvis du ikke kender vægten af dine produkt- og -materialeindkøb, men fx kender mængden, kan du i visse tilfælde estimere vægten ved at veje ét af produkterne og gange vægten med antallet, du har købt.

OBS: Du skal vælge at indtaste dine data i *enten* monetære eller fysiske enheder. Hvis du indtaster oplysninger fra én faktura i både monetære og fysiske enheder, vil det tælle dobbelt i dit klimaregnskab.

Få inspiration

I [cases om dataindsamling](#) længere nede i materialet kan du læse, hvordan:

- Smedevirksomheden [UNI-TEK](#) og print- og designvirksomheden [ViSSEVASSE](#) har indsamlet og udregnet data om indkøb af produkter af sammensatte materialer i fysiske enheder.
- Hotellet [Vilcon Hotel & Konferencegaard](#) har indsamlet data om og indtastet deres indkøb af produkter og services i monetære enheder.

Transport

Denne hovedkategori omfatter din virksomheds aktiviteter relateret til transport såsom varetransport fra leverandører, intern distribution, medarbejderpendling, forretningsrejser og transport af produkter eller services til kunder.

Underkategorier

Egne og leasede transportmidler omfatter alle din virksomheds brændsel- og energirelaterede aktiviteter med jeres egne køretøjer, hvad end de er ejede eller leasede.

Medarbejdertransport omfatter din virksomheds aktiviteter forbundet med dine medarbejders pendling til og fra arbejde, samt forretningsrejser i køretøjer, som ikke er ejede eller leasede af virksomheden.

Varetransport til virksomhed omfatter oplysninger om dine leverandørers transport i forbindelse med levering af produkter, materialer eller services til din virksomhed. CO₂e-udledninger fra transport skal opgøres under *Varetransport til virksomhed*, når der er tale om transportydelse udefra mellem din virksomhed og dine direkte leverandører. CO₂e-udledninger fra transport-

aktiviteter tidligere i værdikæden (fx mellem direkte leverandører og deres leverandører) medregnes i indkøbet af varen.

Varetransport til kunde omfatter oplysninger om levering af din virksomheds solgte produkter i køretøjer, som din virksomhed ikke ejer eller kontrollerer. Dvs. transportydelser fra varen forlader din virksomhed, og til den når slutforbrugeren.

OBS: For nogle typer af transportaktiviteter er det i Klimakompasset muligt at opgøre udledningerne vha. både fysiske enheder (eksempelvis kilometer eller liter) og monetære enheder (DKK ekskl. moms). Opgørelsen i monetære enheder er knyttet til det gennemsnitlige klimaaftryk per krone, der er brugt på den givne type transport.

Her kan du se, hvad der typisk indgår i *Transport*, samt hvor du typisk kan indhente data:

TYPISKE AKTIVITETER INKLUDERET I DENNE HOVEDKATEGORI

Kørsel i virksomhedens egne og leasede transportmidler

Medarbejdertransport, fx pendling til arbejde eller transport i arbejdsøjemed, der ikke foregår i virksomhedens egne og leasede transportmidler

Varetransport fra leverandører til virksomhed

Varetransport fra virksomhed til kunder

HER KAN DU TYPISK FINDE DATA

I din årsopgørelse kan du ofte finde virksomhedens brændstofforbrug forbundet med egne eller leasede transportmidler, fx i fakturaer fra benzinkort o.lign.

I fakturaer fra dine leverandører og andre distributionsvirksomheder, du samarbejder med, kan du sommetider finde oplysninger om brændstofforbrug ifm. leveringer.

Oplysninger om medarbejdertransport kan findes ved at spørge dine medarbejdere, hvordan og hvor ofte, de kommer på arbejde (fx via et spørgeskema), samt ved at tjekke jeres årsregnskab for information om forretningsrejser o.lign.

I interne HR-systemer kan du sommetider finde oplysninger om medarbejders kørsel ifm. arbejde.

OBS: Du kan kun opgøre transport i *Egne og leasede transportmidler* vha. fysiske enheder (brændstofforbrug eller distance), mens der i andre underkategorier - fx *Varetransport til virksomhed* - er mulighed for at bruge monetære enheder (DKK ekskl. moms). For mange virksomheder er det mest ligetil at finde oplysninger i netop kroner. Under "Hvis du vil skridtet videre" gennemgås en metode til at opgøre udledninger fra transportydelser via et distancebaseret estimat. Det kan virksomheden bruge, hvis det ønskes at lave en mere præcis opgørelse end med monetære enheder. Du kan kontakte dine leverandører af transportydelser, hvis oplysningerne, du skal bruge, ikke er tilgængelige i dokumenter fra købet.

Det vigtigste er, at du kommer i gang med din dataindsamling, men nogle typer data giver et mere præcist resultat end andre. Herunder finder du hjælp til, hvor du kan finde data til denne hovedkategori.

Sådan kommer du i gang

Opgør virksomhedens brændstofforbrug i virksomhedens egne og leasede transportmidler ved fx at se i benzinkort og fakturaer, hvor mange liter benzin, diesel eller kWh el som virksomheden har købt til sine transportmidler. Alternativt kan du aflæse antal kørte km i virksomhedens transportmidler i perioden, der opgøres og skrive distancen ind i Klimakompasset.

Under *Medarbejdertransport* kan du opgøre din medarbejders rejser i forbindelse med arbejde ved at undersøge om leverandøren oplyser distancen, medarbejderen har rejst, eller du kan bruge online kort til at estimere antal km. For nogle transportmidler kan du tage udgangspunkt i fakturaer og opgøre udledningen i kroner.

I forhold til medarbejders pendling til og fra arbejde kan du lave en rundspørge på arbejdspladsen og høre medarbejderne, hvilket transportmiddel medarbejderen bruger til at komme på arbejde (fx tog, bus, egen bil m.v.), samt hvor langt medarbejderen har til arbejde. Du kan opgøre udledningen fra pendling ved at skrive oplysninger om distance og transportmidler ind i Klimakompasset.

For at opgøre CO₂e-udledninger ifm. varetransport, dvs. både transportydelser til jeres virksomhed (opstrøms), men også fra jeres virksomhed til jeres kunder (nedstrøms), kan du se i virksomhedens regnskab og notere, hvor mange kroner I har brugt på transport.

Hvis du vil skridtet videre

Opgør udledningerne forbundet med alle relevante transportaktiviteter i fysiske enheder som liter eller distance i kilometer.

Hvis oplysninger om distancen for fx opstrøms transport ikke er tilgængelig i fakturaer eller lignende, kan du selv lave et estimat. Dette kan gøres ved at:

- 1) Kortlægge distancen, jeres leverandører kører/flyver/sejler ifm. levering af varer til virksomheden. Du kan spørge leverandøren, om de har opgjort distancen, eller alternativt bruge online kort til at estimere antal kilometer. Hvis du har informationer vedr. den samlede vægt på de varer, du har fået fragtet, kan du desuden anvende enheden ton.km for nogle transportmidler. Dvs. at hvis din virksomhed har transporteret 2 ton 100km., kan det angives som 200 ton.km (antal ton ganget med antal km).
- 2) Via interne systemer, fakturaer eller årsregnskaber kan du derefter finde ud af, hvor mange gange om året, de leverer varer til jer. Gang de to tal med hinanden for at finde ud af, hvor mange kilometer jeres leverandører kører for jer pr. år.
- 3) Find ud af, hvilken type køretøj og brændstof, de bruger – om det fx er en varebil, der kører på el, eller en lastbil, der kører på diesel. Hvis oplysninger ikke er tilgængelige om fx drivmidlet, kan man også lave en antagelse. Det er en god idé at notere det i beregningens bemærkningsfelt, når man laver antagelser for at sikre gennemsigtighed ift. fremgangsmåden. Den type bemærkninger er også en stor hjælp, når man skal udarbejde næste års klimaregnskab.
- 4) Indtast oplysninger om distance i kilometer, køretøj og brændstoftype i Klimakompasset, som herefter selv udregner, hvor meget udledning, der er forbundet med aktiviteten.

Få inspiration

I [cases om dataindsamling](#) længere nede i materialet kan du læse, hvordan:

- Rådgivningsvirksomheden [Varefakta](#) og underholdningsvirksomheden [Racehall](#) har indhentet data om deres medarbejders transport til og fra arbejde.
- Tømrervirksomheden [Ræbild og Walin](#) og entreprenørvirksomheden [H. Nielsen og Søn](#) har indhentet og indtastet oplysninger om aktiviteter forbundet med egne og leasede transportmidler.
- Smykkevirksomheden [Mary Lou](#) og print- og designvirksomheden [ViSSEVASSE](#) har beregnet og indtastet informationer om varetransport til både virksomhed og kunde.

Affald og genbrug

Denne hovedkategori dækker over udledningerne fra tredjeparts (fx dit renovationselskab) håndtering af det affald, som din virksomhed genererer.

OBS: Denne kategori omfatter ikke affaldshåndtering af din virksomheds produkter efter salg – dette skal angives i hovedkategorien *Solgte produkter*. Denne kategori er altså kun rettet mod affald og genbrug, som virksomheden selv genererer i sine processer, fx spildevand fra produktionen og madaffald fra køkkenet.

Underkategorier

Affald Omfatter de mængder og typer af affald, din virksomhed genererer, samt hvordan det håndteres efter afskaffelse, fx genbrug, genanvendelse eller deponi. Hvis du ikke kender affaldshåndteringsmetoden, kan det angives som 'uspecificeret'.

Her kan du se, hvad der typisk indgår i *Affald og genbrug*, samt hvor du typisk kan indhente data:

TYPISKE AKTIVITETER INKLUDERET I DENNE HOVEDKATEGORI

Alle typer affald, der genereres i din virksomhed, opdelt i fraktioner

Spildevand

HER KAN DU TYPISK FINDE DATA

I fakturaer eller rapporter fra renovationselskaber

Du kan estimere din affaldsmængde ved at veje dine forskellige affaldsfraktioner over en periode, og anvende disse tal til at beregne et repræsentativt gennemsnit

Det vigtigste er, at du kommer i gang med din dataindsamling, men nogle typer data giver et mere præcist resultat end andre. Herunder finder du hjælp til, hvor du kan finde data til denne hovedkategori.

Sådan kommer du i gang

Hvis du ikke kender din virksomheds årlige affaldsmængder, kan du ved hjælp af en periodemæssig afvejning af jeres affald estimere et gennemsnit, der er repræsentativt for jeres årlige mængder. Det kan være en god idé at veje affaldet i de fraktioner, som du kan finde emissionsfaktorer for på Klimakompasset, fx pap og papir, elektronisk, fødevarer mv.

Det kan desuden være en hjælp at notere, hvordan du er kommet frem til resultatet i bemærkningsfeltet i Klimakompasset. Det er særligt nyttigt at huske til fremtidige opgørelser.

Hvis du vil skridtet videre

Undersøg om renovationssekabet laver opgørelser af udledningerne forbundet med håndtering af jeres affald.

Alternativt kan du bede dit renovationssekab om en opgørelse af affaldsmængderne, de har hentet fordelt på fraktioner. Nogle renovationssekaber opgør også, hvordan dit affald er blevet håndteret, samt hvilken genanvendelsesprocent de har opnået.

Få inspiration

I [cases om dataindsamling](#) længere nede i materialet kan du læse, hvordan:

- Rådgivningsvirksomheden [Varefakta](#) har indsamlet data om deres affald ved hjælp af en periodemæssig afvejning og et estimeret gennemsnit.
- Transportvirksomheden [Danske Fragtmænd](#) har indtastet oplysninger om deres affald og affaldshåndtering i Klimakompasset.

Solgte produkter

Denne hovedkategori omfatter din virksomheds produkter og deres klimapåvirkning i perioden efter produkterne er blevet solgt eller udlejet. Det drejer sig bl.a. om kundens adfærd og den CO₂e-udledning, der finder sted i forbindelse med brug, vedligeholdelse og bortskaffelse af produktet. *Vær opmærksom på, at du under 'Solgte produkter' skal opgøre udledningen forbundet med de produkter, virksomheden har solgt i perioden, klimaregnskabet dækker over.*

OBS: Denne hovedkategori er særligt relevant for virksomheder, som sælger produkter, der fx har et energiforbrug under produktets levetid, eller som indebærer vedligeholdelse i brugsfasen. Hvis du derimod arbejder i en servicevirksomhed eller en virksomhed, der ikke producerer eller sælger produkter, er det ofte ikke relevant at udfylde 'Solgte produkter'.

Underkategorier

Forarbejdning og processering af solgte produkter omfatter informationer om kunders energiforbrug samt affald, der genereres, ifm. den videre processering af halvfabrikata (råvarer, der anvendes til videre forædling snarere end til forbrug), din virksomhed har solgt. Dette kan fx være stål, maling og råvarer, som skal videreforarbejdes hos kunden, før det ender hos slutbrugeren, og hvor denne proces er forbundet med en udledning – eksempelvis bagning af et brød.

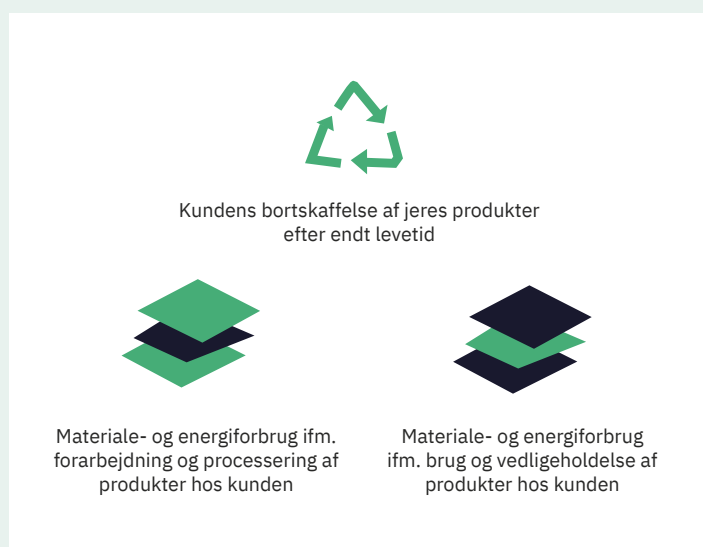
Brug af solgte og udlejede produkter omfatter direkte og indirekte udledninger, der finder sted hos slutbrugeren (både virksomheder og private). Direkte udledninger i brugsfasen hen-

viser til fx energiforbrug fra solgte elektroniske produkter, mens indirekte udledninger i brugsfasen henviser til energiforbrug fra vedligeholdelse af det solgte produkt, fx udledninger fra vask af tøj.

End-of-life behandling omfatter den forventede behandling eller bortskaffelsesmetode for det solgte produkt efter endt levetid – dvs. om kunden sender produktet til fx deponi, forbrænding eller genanvendelse. Ofte vil det indebære en antagelse om, hvor stor en procentdel af en affaldstype, der håndteres til deponi, forbrænding eller genanvendelse.

Her kan du se, hvad der typisk indgår i *Solgte produkter*, samt hvor du typisk kan indhente data:

TYPISKE AKTIVITETER INKLUDERET I DENNE HOVEDKATEGORI

HER KAN DU TYPISK FINDE DATA

Det vigtigste er, at du kommer i gang med din dataindsamling, men nogle typer data giver et mere præcist resultat end andre. Herunder finder du hjælp til, hvor du kan finde data til denne hovedkategori.

Sådan kommer du i gang

I forhold til *Brug af solgte og udlejede produkter* kan du opgøre energiforbruget for dit produkt ved at gange produktets forventede årlige energiforbrug (fx elektricitet, benzin og diesel) med produktets forventede levetid. Resultatet skal herefter ganges med antallet af den type produkter, virksomheden har solgt i løbet af året. Du kan tage udgangspunkt i de relevante produktblade og lade disse være dokumentationsgrundlag.

Under *End-of-life handling* kan du opgøre et produkts forventede affaldshåndtering ved endt levetid vha. kvalificerede antagelser. Det kan f.eks. være en kvalificeret antagelse om hvilken andel, der ryger til henholdsvis genanvendelse, deponi og forbrænding.

Antagelser kvalificeres ved at være baserede på data. Dette kan være virksomhedens egne data fra fx brugerundersøgelser, brancheforeningers data eller andre undersøgelser. Består produktet af plast og sælges i Danmark, kan man afsøge officielle affaldsstatistikker for plast og på baggrund deraf lave et estimat om håndteringen. Det vigtigste er, at dine antagelser er velbeskrevne og transparente ift. dokumentation. Man kan desuden vælge at angive "uspecificeret" under affaldshåndtering, hvis man ikke kender til sorteringen af produktet.

Opgørelse af udledninger forbundet med *Forarbejdning og processering af solgte produkter* kan fx laves på baggrund af kundens energiforbrug (dvs. kundens scope 1 og 2) i forbindelse med den videre forarbejdning af produktet. Ofte vil dette afhænge af, at din leverandør kan oplyse dig om deres energiforbrug og affaldsmængder fra den videre forarbejdning af din virksomheds solgte produkter.

Hvis du vil skridtet videre

Brug ressourcer på at skaffe de oplysninger, du mangler, ved at igangsætte brugerundersøgelser, der mere præcist kortlægger dine kunders adfærd ifm. brug og bortskaffelse, samt ved at undersøge og beregne dine produkters levetid, energiforbrug i brugsfasen o.lign.

I kan desuden overveje også at beregne udledningerne under *Brug af solgte og udlejede produkter* i relative termer, såsom hvor meget produktet udleder pr. år. Det kan hjælpe til fortolkningen af tallene, hvis I fx forlænger levetiden på et produkt. Relative beregninger kan I placere i bemærkningsfeltet, eller et andet sted i tilknytning til jeres samlede opgørelse.

Få inspiration

I [cases om dataindsamling](#) længere nede i materialet kan du læse, hvordan:

- Ginproducenten [Wild Distillery](#) har indsamlet og indtastet oplysninger om deres solgte produkter.

Hvis din aktivitet ikke kan findes i Klimakompasset

Hvis du ikke har mulighed for at vælge et ønsket materiale, brændsel, indkøb, aktivitet eller lignende i Klimakompasset, har du mulighed for selv at indtaste emissionsfaktorer under hver hovedkategori. Det er uanset hvad en god idé at bede dine leverandører om specifikke emissionsfaktorer for dine indkøb hos dem, da disse ofte giver de mest præcise resultater.

For dine indkøb skal emissionsfaktoren tage højde for produktets såkaldte vugge-til-port udledninger, der bl.a. medregner udvinding af råstoffer, transport ifm. produktionen samt selve fremstillingen af produktet, inden det transporteres fra leverandøren til din virksomhed. Hvis leverandøren har disse data, er det ofte i form af miljøvaredeklarationer (EPD'er) og livscyklusvurderinger for produktionsfasen af produktet.

OBS: Livscyklusvurderinger forkortes "LCA" fra det engelske Life Cycle Assessments.

LCA'er og EPD'er kan – foruden udledninger for produktionsfasen – også indeholde opgørelser af udledninger for brugsfasen, transport og end-of-life, og det er derfor vigtigt, at man er opmærksom på, hvad den specifikke emissionsfaktor medregner. For eksempel er det produktets vugge-til-port udledninger for produktionsfasen, der skal skrives ind som indkøb i Klimakompasset og ikke udledninger for fx brug og bortskaffelse.

Har din leverandør ikke lavet emissionsfaktorer for deres produkter, kan der være mulighed for at finde emissionsfaktorer online, i offentligt tilgængelige kilder, ved køb af adgang til særlige databaser eller via virksomhedens egne beregninger, evt. med bistand fra en ekstern rådgiver. Det kan desuden være en god idé at kontakte din brancheorganisation. Flere brancheorganisationer har erfaring med klimaopgørelser og kan pege i retning af emissionsfaktorer målrettet din specifikke branche.

Du kan finde mere viden om emissionsfaktorer i *Udvidet vejledning* på [Klimakompassets hjemmeside](#).

Efter dataindsamlingen

Hvornår er du færdig med Klimakompasset?

Arbejdet med at opgøre din virksomheds klimaaftryk er en tilbagevendende proces, der vil være i gang, så længe din virksomhed eksisterer, og som aldrig kan anses som værende færdig – på samme måde som finansiel bogføring og regnskabsaflæggelse også gentages år efter år. Det skyldes, at din virksomheds, dine leverandørers og dine kunders aktiviteter og adfærd løbende ændrer sig, og dermed er din virksomheds klimaaftryk også i konstant forandring.

Hvis din virksomhed ønsker at arbejde med at reducere sit klimaaftryk, kan du følge med i udviklingen ved årligt at opgøre jeres klimaregnskab og se, om der er sket en udvikling i udledningen. I kan således bruge jeres første klimaregnskab til at se, hvordan jeres udledninger fordeler sig og igangsætte CO₂e-reducerende tiltag derefter.

Hvis din virksomheds første klimaregnskab i høj grad er baseret på estimater og beregninger, eller hvis det indeholder aktiviteter, hvor du er i tvivl om emissionsfaktorens nøjagtighed, kan du også overveje at afsætte flere ressourcer til at øge nøjagtigheden og finde mere præcise tal – fx ved at kontakte leverandører og bede om specifikke emissionsfaktorer for indkøb hos dem. Dette gælder især hvis I har store udledningsposter, hvor datakvaliteten kan forbedres.

Fremtidssikring af datagrundlag

For at lette arbejdet med at indsamle data i fremtiden anbefales det, at du, første gang du indsamler data til brug i Klimakompasset, sørger for at systematisere dit data, så det er nemt at tilgå og gentage opgørelsen i fremtiden.

Som nævnt tidligere kan du gøre dette ved at oprette et regneark, hvor du undervejs i dataindsamlingen løbende noterer enheden for dit data (fx ton, liter eller DKK), samt hvor det stammer fra. Du kan eventuelt også forbinde det til dine årsopgørelser, fakturaer, dit regnskabsprogram eller ERP-system.

Det anbefales desuden, at du skriver i bemærkningsfeltet i Klimakompasset, hvordan du har beregnet din indtastning, samt at du vedhæfter eventuel dokumentation for din beregning eller datakilde, så det er nemt at genbesøge og udvikle på, når du skal lave dit næste klimaregnskab.

Få inspiration

I [cases om dataindsamling](#) længere nede i materialet kan du læse, hvordan:

- Smedevirksomheden [UNI-TEK](#) og underholdningsvirksomheden [Racehall](#) har arbejdet med at systematisere og fremtidssikre deres datagrundlag.

Arbejdsark

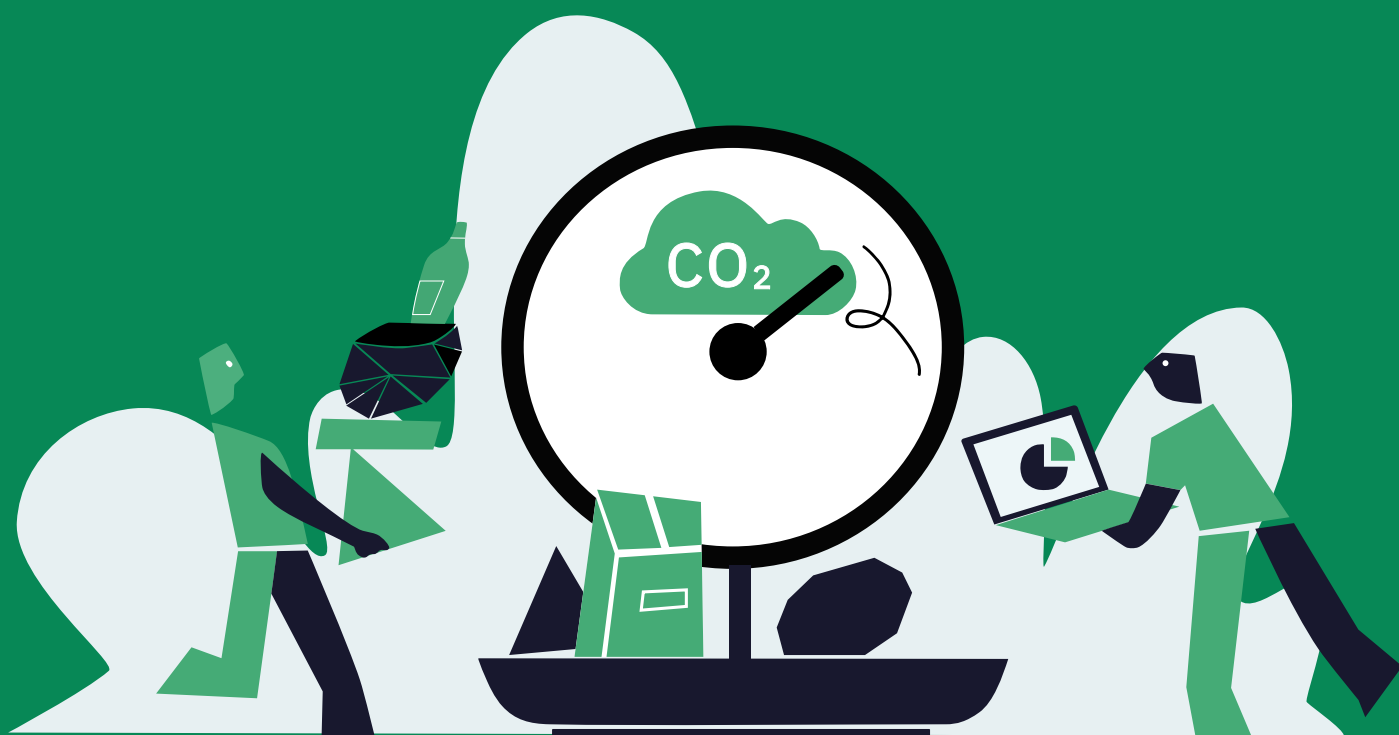
Indsæt relevant hovedkategori

Hvilke aktiviteter har vores virksomhed under den valgte hovedkategori?

Hvor kan de relevante data skaffes?

Hvem er ansvarlig?

Cases om dataindsamling

Cases om dataindsamling

Vilcon Hotel & Konferencegaard	24
Racehall	26
Danske Fragtmænd	28
Universe Science Park	30
UNI-TEK	32
Bio-Circle	34
HASLE Refractories	36
Ræbild og Walin	38
Varefakta	40
Christiansøfarten	42
H. Nielsen & Søn	44
ViSSEVASSE	46
Wild Distillery	48
Mary Lou	50
Copenhagen Cartel	52

Vilcon Hotel & Konferencegaard

Baggrund og motivation

For stifter af Vilcon Hotel & Konferencegaard, Connie Christensen, begyndte rejsen med Klimakompasset med virksomhedens behov for overblik over deres klimaaftryk, så de kunne målrette deres fremtidige arbejde med grøn omstilling.

Opstart og at danne sig et overblik

Connie startede med at danne sig overblik over, hvilke områder det for en virksomhed i hotel- og restaurationsbranchen var muligt og relevant at finde data om. Her blev Klimakompassets fem hovedkategorier brugt som guide til, hvilke områder der skulle findes data om.

Dataindsamling

Det var Connie selv, der stod for dataindsamlingen. Fordi Vilcon Hotel & Konferencegaard internt benytter sig af elektroniske bogføringssystemer, var det overskueligt og nemt at indsamle informationer om deres indkøb, affald og energi såsom el og varme. Information om hvad hotellet havde indkøbt, hvor meget affald der blev genereret, og hvor meget energi, der blev brugt, kunne findes elektronisk i deres fakturaer og renovationsplaner. I dette tilfælde valgte Connie derfor ikke at kontakte deres leverandører, men klarede opgaven internt med bogholderiet.

“ **Klimakompasset er meget nyt for os, men platformen indeholder brugervenlige skemaer.**

Connie Christensen

Stifter af Vilcon Hotel & Konferencegaard

Indtastning i Klimakompasset

I Klimakompasset indtastede Connie data for hovedkategorierne *Energi og processer*, *Affald og genbrug*, *Transport* samt *Indkøb*. I tabel 1 er virksomhedens indtastning i *Indkøb*-kategorien udspecificeret.

I fakturaerne kunne Connie aflæse, hvor mange kroner, de havde brugt på eksempelvis fisk og mejeriprodukter. Hun kunne derefter indtaste den tilsvarende produktkategori under *Indkøb* i Klimakompasset. Andre indkøb var ikke så lige til – fx måtte vinduespolering indtastes under produktkategorien *Service og tjenesteydelser, generelt*, da der ikke fandtes en specifik produktkategori for vinduespolering som valgmulighed i Klimakompasset.

Vilcon Hotel & Konferencegaard har primært opgjort deres indkøb i monetære enheder, altså kroner og ører, men har i visse tilfælde også fundet de fysiske enheder. Dette er tilfældet for vandforbruget, der er opgjort i liter. Fysiske enheder giver mere præcise beregninger i Klimakompassets endelige resultat, men er ofte svære at finde data for.

På grund af platformens brugervenlighed, og fordi hun er vant til at arbejde med lignende digitale løsninger, kunne Connie selv udfylde felterne i Klimakompasset.

INFO

Branche	Hotel og restaurationsbranchen
Etableret	1998
Ansatte	31

Resultat

Det stod klart, at særligt indkøb, energi og affald var de største kilder til CO₂e-udledninger i opgørelsen. Det skyldes bl.a., at Vilcon Hotel & Konferencegaard indkøber og anvender en stor mængde føde- og drikkevarer, som er CO₂e-tunge og energikrævende at producere og levere, og som medfører madspild og restaffald.

“ **Klimakompasset betyder, at vi får konkret information om, hvor meget CO₂ vi udleder, og hvordan det fordeler sig. Det var min frygt, at vi ikke ville kigge på det igen – at det ville ligge i skuffen. Men allerede nu er det meget anvendeligt.**

Connie Christensen

Stifter af Vilcon Hotel & Konferencegaard

Værdiskabelse og fremtidig anvendelse

For Vilcon Hotel & Konferencegaard har Klimakompasset været med til at skabe værdi, da dets begreber giver en fælles intern forståelse af og sprog for arbejdet med klima. Virksomheden har endda på baggrund af Klimakompassets resultater opsat interne systemer, hvor medarbejdere får bonus, hvis de lykkes med initiativer til at nedbringe CO₂e-udledningen på deres arbejdsområde. For eksempel får kokkene bonus, hvis de udskifter det CO₂e-tunge mørke kød med lyst kød.

Vilcon Hotel & Konferencegaard vil fremadrettet bruge Klimakompasset som værktøj årligt til at give dem et overblik over deres CO₂e-udledning, som udgangspunkt for yderligere reduktion af deres klimaaftryk.

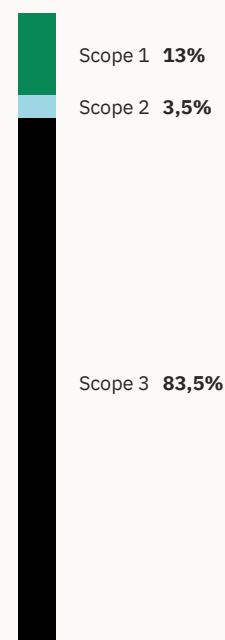
TABEL 1

Vilcon Hotel & Konferencegaards indtastning i Klimakompasset: Hovedkategorien Indkøb

UNDERKATEGORI	INPUTSEKTION	BESKRIVELSE	PRODUKTGRUPPE	SPECIFIKKE PRODUKTER	ENHED	DATAKILDE
Produkter og services	Indkøb af produkter i fysiske enheder	Vandforbrug	Vandforbrug	Generelt	Liter	Fakturaer
		Indkøb af produkter og services i monetære enheder (beløb i DKK)	Lyst kød	Fødevarer	Kød, lyst	
	Mørkt kød	Fødevarer	Kød, rødt			
	Mejeriprodukter	Fødevarer	Mejeriprodukter			
	Tørvarer	Fødevarer	Ris			
	Grønt	Fødevarer	Frugt og grønt			
	Øl, vand, vin, spiritus	Fødevarer	Drikkevarer			
	Fisk	Fødevarer	Fisk			
	Arbejdstøj m.v.	Arbejdstøj o.lign	Generelt			
	Blomster	Blomster og planter	Generelt			
	Vinduespolering	Service og tjenesteydelser	Generelt			
	Vask af linned	Service og tjenesteydelser	Renseri			
	Småanskaffelse	Møbler og inventar	Generelt			
	Kontorartikler	Kontorartikler	Generelt			
	Vedligeholdelse	Byggeri og vedligeholdelse	Generelt			

FIGUR 1

Vilcon Hotel & Konferencegaards opgjorte CO₂e-udledning fordelt på scope 1, 2 og 3

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Virksomheders klimaregnskaber er et relativt nyt område, der kræver læring, og derfor er denne case til inspiration for dig, der vil i gang med Klimakompasset. Virksomheder er forskellige, og denne case viser, hvordan én virksomhed har grebet arbejdet med Klimakompasset an. Casen viser ikke, hvordan man udarbejder et komplet datasæt og klimaregnskab.

Racehall

Motivation og opstart

Racehalls arbejde med Klimakompasset udsprang af en forventning om, at virksomheden i fremtiden skal kunne fremlægge deres klimaaftryk, og således også af et ønske om at være på forkant med potentielle fremtidige krav fra myndighederne.

Det blev Peter Skjødt-Jakobsen, teknisk direktør i Racehall, som opgaven med at lave klimaregnskab tilfaldt, og han valgte Klimakompasset som det bedste værktøj til at få overblik over virksomhedens samlede CO₂e-udledning.

Dataindsamling: Energi og transport

For at finde data om Racehalls energiforbrug tjekkede Peter deres forbrugsoversigter og fakturaer via forsyningsselskabernes onlineportaler. Her brugte han især værktøjet Eloverblik.dk, hvor man kan få adgang til sin virksomheds stam- og måledata.

Racehall var særligt interesseret i at opgøre klimaaftrykket i hovedkategorien *Transport*, da det var her, de forventede, at de fleste af virksomhedens CO₂e-udledende aktiviteter finder sted.

For at kunne estimere CO₂e-udledningen i forbindelse med *Varetransport til virksomhed* havde Peter brug for at finde informationer om Racehalls leverandørers lokationer, og hvilken leveringsrute de anvender, samt hvilke biler, motorer og typer af brændstof, de bruger. Dette er alt sammen informationer, der kan tages ind i Klimakompasset, så CO₂e-udledningen i forbindelse med aktiviteten kan estimeres bedst muligt. For at få de nødvendige informationer måtte Peter skrive mails og ringe ud til alle leverandører.

Derudover skulle Peter også kortlægge virksomhedens medarbejdertransport. I den forbindelse skrev Peter en mail til alle ansatte og bad dem oplyse, hvordan og hvor ofte de kom på arbejde, samt hvor langt de havde.

“ Jeg synes alle vores leverandører har været utroligt hjælpsomme til at komme med det data, vi efterspørger.

Peter Skjødt-Jakobsen
Teknisk direktør, Racehall

Udfordringer undervejs

Overordnet var alle Racehalls leverandører rigtig gode til at eftersende lister og information til Peter, når han efterspurgte det. Der var dog enkelte, der var uforstående overfor, hvad Peter skulle bruge al den information til.

Peter fik i disse tilfælde forklaret, at han skulle bruge data til et klimaregnskab, som han forestillede sig, at man i fremtiden er nødt til at forholde sig til. I sidste ende fik han således den viden, han skulle bruge.

Derudover var den sværeste opgave at få svar fra alle medarbejdere i forhold til deres transport til og fra arbejde, men Peter ringede og skrev for at forklare, hvorfor det var vigtig information, og således fik han svar fra alle.

INFO

Branche	Underholdning (gokart-hal)
Etableret	2006 i Aarhus, 2020 i København
Ansatte	42

Resultat

Som forventet blev det meget tydeligt i resultatet af Racehalls indtastning i Klimakompasset, at de fleste udledninger opstår i forbindelse med *Transport* og *Energi og processer*. En udspecificering af Racehalls klimaaftryk i hovedkategorierne *Transport* og *Energi og processer* kan ses i figur 1 (Aarhus-lokation) og 2 (København-lokation).

Værdiskabelse

Hos Racehall har Klimakompassets resultat betydet, at virksomheden har implementeret, eller arbejder på at implementere, flere forskellige tiltag for at reducere deres klimaaftryk.

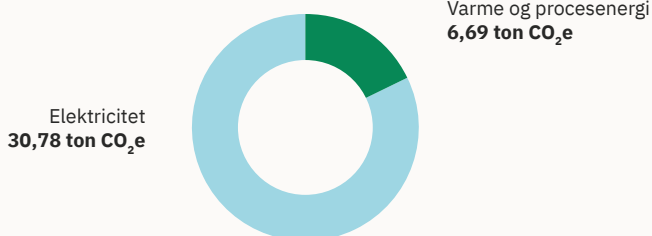
På baggrund af beregningerne har Racehall skiftet deres varmesystem i gokart-hallerne ud med et, der bruger mindre energi. Derudover kigger virksomheden på i fremtiden at få leverandører, der er geografisk tættere på end de nuværende for at reducere CO₂e-udledningen på transportposten. Racehall vil desuden begynde at købe større ind, så leverandørerne skal køre færre gange.

FIGUR 1

Racehalls opgjorte CO₂e-udledning i Energi og processer og Transport i deres Aarhus-afdeling

Samlet CO₂e-udledning for Aarhus Racehall: **84,08 ton CO₂e**

ENERGI OG PROCESSER

TRANSPORT

Fremtidig anvendelse

For at gøre den fremtidige brug af Klimakompasset lettere har Racehall struktureret og systematiseret deres dataindsamling. Peter har således lavet mapper og organiseret al data, der blev indsamlet, så det er muligt at lave fremtidige beregninger uden at skulle starte helt forfra med dataindsamlingen.

“ Vi vil hellere være foran end bagud, og fordi klimaregnskaber nok bliver et krav i fremtiden, tænkte vi, at vi lige så godt kunne sætte gang i processen nu.

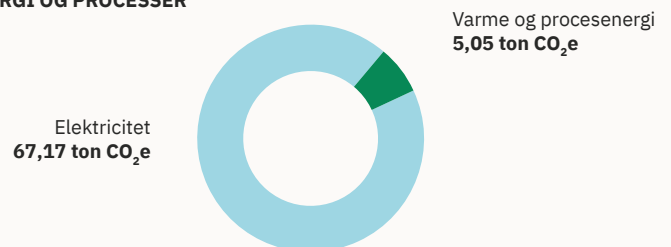
Peter Skjødt-Jakobsen
Teknisk direktør, Racehall

FIGUR 2

Racehalls opgjorte CO₂e-udledning i Energi og processer og Transport i deres København-afdeling

Samlet CO₂e-udledning for København Racehall: **135,60 ton CO₂e**

ENERGI OG PROCESSER

TRANSPORT

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Virksomheders klimaregnskaber er et relativt nyt område, der kræver læring, og derfor er denne case til inspiration for dig, der vil i gang med Klimakompasset. Virksomheder er forskellige, og denne case viser, hvordan én virksomhed har grebet arbejdet med Klimakompasset an. Casen viser ikke, hvordan man udarbejder et komplet datasæt og klimaregnskab.

Danske Fragtmænd

Baggrund og motivation

Peter Kasten, Digitaliseringschef hos Danske Fragtmænd, beretter at virksomheden påbegyndte deres arbejde med at lave klimaregnskab i 2020.

Dengang oplevede Danske Fragtmænd, at området for den slags rapportering var “det vilde vesten” - altså helt uden regler og standarder. Derfor søgte Danske Fragtmænd et værktøj, der bygger på en valid standard, som de kunne læne sig op ad, og til dette var Klimakompasset oplagt.

At danne sig et overblik: Hvad skal vi vide?

Til at skabe sig et overblik over hvilke områder, der skulle indsamles information om, kiggede Peter imod Klimakompassets hovedkategorier og brugte disse til at strukturere sin søgen efter data.

Da Danske Fragtmænd råder over 1800 biler og har fragt som kerneforretning, er transport - ikke overraskende - en stor post for klimaaftrykket. Derfor har virksomheden særlige beregningsværktøjer for transport, der bygger på Danske Fragtmænds Business Intelligence-indsigter. De undlod derfor at bruge alle hovedkategorier i Klimakompasset.

I stedet har Danske Fragtmænd valgt at fokusere på at beregne udledningen af kategorierne, *Affald og genbrug* samt *Energi og processer*, med hjælp fra Klimakompasset.

“ **Mit bedste råd til andre virksomheder er, at man ikke skal bekymre sig for meget, men bare gå lavpraktisk til værks.**

Peter Kasten
Digitaliseringschef, Danske Fragtmænd

Dataindsamling: Energi fra mange lokationer

Fordi Danske Fragtmænd har 27 lokale fragtterminaler, som hver især bruger energi og producerer affald, var der en del data, der skulle indsamles. Det handlede derfor om at systematisere indsamlingen, så der ikke var huller i observationerne.

Peter oprettede et regneark til formålet, hvor alle lokationer var oplistet, så han systematisk kunne kigge på de enkelte steders forbrugsdata i form af energiregninger.

Peter havde et hold af bl.a. studentermedhjælpere til at assistere med at ringe ud til de enkelte terminalchefer, hvis noget krævede yderligere forklaring eller flere data-sæt.

“ **Klimakompasset har hjulpet med at gøre det abstrakte ved klimaberegninger mere konkret.**

Peter Kasten
Digitaliseringschef, Danske Fragtmænd

INFO

Branche	Transport
Etableret	Start 1900-tallet
Ansatte	1.200

Dataindsamling om affald

Detaljeret data om virksomhedens affald kunne findes via den renovationsvirksomhed, der henter Danske Fragtmænds affald, idet det er den samme for alle fragtterminaler.

Renovationsvirksomheden har en meget detaljeret afrapportering med cirka 50 affaldsfraktioner, mens Klimakompasset kun arbejder med 17 forskellige affaldsfraktioner. I tilfælde som disse kan man som virksomhed vælge at indtaste egne emissionsfaktorer, som man kan søge sig frem til på internettet – her skal man blot være opmærksom på, at egne emissionsfaktorer skal leve op til visse standarder, ligesom det kan være en hjælp at notere datakilden for emissionsfaktoren i Klimakompasset. Man kan også, som de gjorde hos Danske Fragtmænd, vælge de affaldsfraktioner i Klimakompasset, som er mest retvisende.

OBS: Du kan læse mere om emissionsfaktorer, og hvilke standarder de skal opfylde i *Udvidet vejledning* på [Klimakompassets hjemmeside](#).

I tabel 1 findes en oversigt over Danske Fragtmænds indtastninger i kategorien *Affald og genbrug*.

Udfordringer undervejs

For Peter var netop de mange lokationer og dertilhørende mange energiudbydere en udfordring i forbindelse med dataindsamlingen. Nogle udbydere var mindre organiserede end andre, og det var til tider besværligt at indhente de nødvendige tal.

Danske Fragtmænd har indtil videre også udeladt medarbejdertransport fra deres beregninger, fordi det er et større puslespil med så mange ansatte.

TABEL 1

Danske Fragtmænds indtastning i Klimakompasset: Hovedkategorien Affald og genbrug

UNDER-KATEGORI	INPUT-SEKTION	AFFALDSTYPE	AFFALDSHÅNDTERING	ENHED	DATAKILDE
Affald	Affald	Farligt affald	Deponi	Kg	Fakturaer
		Ikke-jernholdige metaller			
		Dagrenovation	Forbrænding		
		Farligt affald			
		Plast			
		Træ			
		Elektronisk	Genanvendelse		
		Beton			
		Glas			
		Ikke-jernholdige metaller			
		Papir og pap			
		Plast			
		Stål og jern			
		Træ			

For at imødekomme de udfordringer havde Danske Fragtmænd en meget pragmatisk tilgang til dataindsamlingen og klimaberegningerne, idet de vidste fra start, at det ville være en udfordring at få det hele med. Her var filosofien i stedet, at det var bedre at forsøge at indfange størstedelen for derefter løbende at bygge på.

Klimakompassets værdiskabelse

For Peter har Klimakompasset hjulpet Danske Fragtmænd med at afgrænse og konkretisere deres dataindsamling og klimaberegning, fordi værktøjet tydeliggør, hvilke kategorier man skal fokusere på. Klimakompasset gør således opgaven med klimaberegning operationel og nem at gå til.

Peter fortæller også, at Klimakompasset skaber et sprog, som virksomheden kan anvende i kommunikationen med sine leverandører eller andre interessenter, idet det giver en baggrund for eventuelle krav, man måtte stille til leverandørernes klimaaftryk.

Internt har Klimakompassets resultater hjulpet Danske Fragtmænd med at vide, hvor de har udledninger og givet dem bedre indsigt i, hvad kan der gøres, og hvor det kan få en effekt.

Fremtidig anvendelse

Hos Danske Fragtmænd har man i sinde at anvende Klimakompasset årligt, men har endnu ikke lavet tiltag til at håndtere og systematisere dataindsamlingen i fremtiden. Tiltagene er dog på vej, og man har øget fokus på, hvilke data der er brug for, samt hvem der har ansvaret for løbende at indsamle disse.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Virksomheders klimaregnskaber er et relativt nyt område, der kræver læring, og derfor er denne case til inspiration for dig, der vil i gang med Klimakompasset. Virksomheder er forskellige, og denne case viser, hvordan én virksomhed har grebet arbejdet med Klimakompasset an. Casen viser ikke, hvordan man udarbejder et komplet datasæt og klimaregnskab.

Universe Science Park

Baggrund og motivation

Bæredygtighed og grøn omstilling er i fokus hos Universe Science Park, hvilket tydeliggøres af Sarah Nesbigall Thuns ansættelse i rollen som Green Attraction-koordinator.

Stillingen med det grønne fokus blev oprettet, så parken kan arbejde hen imod at opnå bæredygtighedscertificeringen Green Attraction. Som en del af denne proces kræves det, at attraktioner skal have et klimaregnskab.

Gennem det lokale erhvervshus deltog Sarah derfor i et kursus om Klimakompasset, så hun kunne bruge det som værktøj til opgaven.

Dataindsamling og indtastning i Klimakompasset

Efter kurset gik Sarah i gang med at danne sig et overblik over, hvilke data hun skulle finde. Her lænede hun sig op ad Klimakompassets hovedkategorier, som hun brugte til at systematisere sin dataindsamling.

Meget internt data såsom indkøb af fødevarer til parkens restauranter havde Sarah adgang til online via interne systemer. Sarah gik også i gang med at ringe og skrive mails til alle interne medarbejdere, der var ansvarlige for eller vidste noget om virksomhedens forskellige aktiviteter, der skal bruges i Klimakompasset.

Hun understreger, at man som ansvarlig for dataindsamlingen skal affinde sig med, at man til tider vil være "lidt irriterende", fordi man kommer til tage fat i folk adskillige gange for at få sit resultat.

Sarah formåede desuden at medregne gæsternes kørsel ved at gennemse det online billetsalg for gæsternes angivne postnumre. Således kunne det estimeres, hvor langt gæsterne har kørt i forbindelse med deres besøg i parken, og deraf kunne der findes et repræsentativt gennemsnit.

At finde egne emissionsfaktorer

Hos Universe Science Park har de mange CO₂e-udledninger, der ikke findes emissionsfaktorer for i Klimakompasset – fx kemikalier til kemi-shows. I disse tilfælde fandt Sarah de relevante emissionsfaktorer på internettet – her skal man blot være opmærksom på, at egne emissionsfaktorer skal leve op til visse standarder, ligesom det kan være en hjælp at notere datakilden for emissionsfaktoren i Klimakompasset. Emissionsfaktorerne kan man som virksomhed selv indtaste under alle hovedkategorier i Klimakompasset, så de kan tælle med i det endelige resultat.

OBS: Du kan læse mere om emissionsfaktorer, og hvilke standarder de skal opfylde i *Udvidet vejledning* på [Klimakompassets hjemmeside](#).

“ Man må godt være ambitiøs omkring sit klimaregnskab.

Sarah Nesbigall Thuns

Green Attraction-koordinator, Universe Science Park

INFO

Branche	Underholdning (oplevelsespark)
Etableret	2013
Ansatte	45 faste og 150 sæsonmedarbejdere

Enheder i Klimakompasset

Størstedelen af de data for scope 1 og 2, som Universe Science Park har med i klimaberegningerne, er indtastet i fysiske enheder, fx kilogram eller liter. Dette giver det mest præcise resultat.

Visse typer data var dog ikke mulige for Sarah at finde i fysiske enheder, fordi det var svært at skaffe data fra leverandørerne. Sarah ønsker derfor fremadrettet at spørge parkens leverandører om specifikke enheder, så de kan indtastes i Klimakompasset. Det kan f.eks. betyde, at man beder om at få fysiske enheder såsom vægt på sine indkøbsfakturer.

Udfordringer undervejs

Sarah oplevede desuden udfordringer i dataindsamlingen grundet parkens størrelse og udbud af aktiviteter. Det var svært at komme rundt om alle de forskellige områder hos Universe Science Park, der rummer bl.a. madsteder, butikker og kemiske processer, som indgår i deres science shows til børn og unge. Derudover er der forbrugsmålere rundt omkring i Universe Science Park, der skal lægges sammen manuelt.

Det lykkedes dog alligevel Sarah, især fordi hun har været dedikeret til opgaven og har haft tid og ressourcer til det.

Resultat

Klimakompasset har vist, hvor parkens udfordringer og største "syndere" i forhold til udledning ligger – og at det er i scope 3, at de største poster, og dermed de største muligheder for forbedring, skal findes.

For eksempel var det især fødevarer og transport, der vægtede tungt i deres opgjorte klimaregnskab – sidstnævnte fordi parken er placeret på Nordals, hvorfor de er afhængige af, at gæsterne transporterer sig langt for at besøge den. Det er en stor CO₂e-mæssig belastning.

Fremtidig anvendelse

Parken vil fremadrettet benytte sig af Klimakompasset årligt for fortsat at kunne måle og reducere deres udledning. Sarah forestiller sig, at Universe Science Parks klimaregnskab kan blive mere præcist med årene, og at denne første beregning således kan fungere som et grundlag for sammenligning i fremtidige opgørelser.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Virksomheders klimaregnskaber er et relativt nyt område, der kræver læring, og derfor er denne case til inspiration for dig, der vil i gang med Klimakompasset. Virksomheder er forskellige, og denne case viser, hvordan én virksomhed har grebet arbejdet med Klimakompasset an. Casen viser ikke, hvordan man udarbejder et komplet datasæt og klimaregnskab.

UNI-TEK

Baggrund og motivation

Hos smedevirksomheden UNI-TEK er bæredygtighed højt på dagsordenen. Camilla Scharling Markussen, HR og marketingkoordinator hos UNI-TEK, beretter, at virksomhedens ledelse har haft en vision om at fordoble virksomhedens vækst, men at dette skal opnås, uden at UNI-TEKs klimaaftryk ligeledes fordobles.

Samtidig har UNI-TEK oplevet flere og flere bæredygtighedskrav fra kunder, fordi der i byggebranchen sker en udvikling i forhold til bæredygtighed.

Et klimaregnskab ville give UNI-TEK et overblik over deres CO₂e-udledninger, og her valgte UNI-TEK at bruge Klimakompasset til at danne sig det overblik.

Dataindsamling: Indkøb af materialer

Med hjælp fra forskellige interne projektledere samt virksomhedens bogholderi dykkede Camilla ned i alle UNI-TEKs aktiviteter med en ambition om at få så meget som muligt med i den første beregning. Samtidig var de bevidste om, at arbejdet må justeres yderligere i de kommende år.

For at få fat i data om UNI-TEKs indkøb sendte Camilla mails til alle virksomhedens leverandører, hvori hun fortalte om UNI-TEKs arbejde med klimaregnskab. Hun spurgte, om de kunne sende lister med alle materialer, de havde indkøbt fra dem – og det fik hun. Camilla har derudover fundet en del data i virksomhedens fakturaer.

Undervejs skabte og fastholdt Camilla overblikket over hvem, hun havde kontaktet, og hvilken data hun havde indsamlet ved at systematisere informationerne i regneark og noteprogrammer på computeren.

At få data i fysiske enheder

I Klimakompasset kan man indtaste data i enten fysiske eller monetære enheder. Her er det mest nøjagtigt at anvende fysiske enheder, idet de monetære enheder er afhængige af priser på råmaterialer, der kan opleve store udsving. Derfor bestræbte Camilla sig på at få så meget data i fysiske enheder som muligt.

Dette var dog sommetider udfordrende. Eksempelvis modtog UNI-TEK informationer fra visse leverandører af træ i længdeenheder. På baggrund af oplysninger om materialernes vægt pr. meter på leverandørernes hjemmesider, udregnede Camilla derfor selv, hvor mange kilogram, UNI-TEK havde indkøbt.

“ Jeg glæder mig næsten til at indsamle tallene igen, selvom jeg ved det kommer til at tage lang tid. Men jeg synes faktisk, det var spændende.

Camilla Scharling Markussen
HR og marketingkoordinator, UNI-TEK

INFO

Branche	Smedevirksomhed
Etableret	2003
Ansatte	29

Udregninger på sammensatte materialer

Visse indkøb var yderligere udfordrende, fordi de udover ikke at være repræsenteret i Klimakompasset, også bestod af flere typer materialer. Eksempelvis indkøber UNI-TEK porte, der består af mange forskellige materialer såsom stål, elektronik, plast og lign. For at estimere udledningen på trods af den manglende data tog Camilla udgangspunkt i portenes vægt, og lavede nogle antagelser om, hvor mange procent af vægten, der udgjorde de forskellige materialetyper. Se hvordan UNI-TEK har indtastet dette samt deres øvrige indkøb i Klimakompasset i tabel 1.

Hvis man ønsker en mere præcis opgørelse, når Klimakompasset ikke har emissionsfaktorer for et indkøb, kan man også forsøge kontakte sin leverandør for at høre dem, om de har udarbejdet produktspecifikke emissionsfaktorer.

Værdiskabelse

Hos UNI-TEK har man fået stor indsigt i virksomhedens udledning lige fra affaldshåndtering til indkøb, og det er planen, at disse indsigter skal deles internt og bruges som udgangspunkt for forbedringer.

UNI-TEK har allerede lavet ny affaldssorteringsordning, så de kan sortere bedre. Derudover har virksomheden planer om at

kigge på deres indkøbsstruktur, så de ikke har flere leverandører til samme indkøb og dermed kan spare på transporten.

Fremtidig anvendelse

I fremtiden vil Camilla gerne yderligere strukturere sit regneark med data, som hun har indtastet i Klimakompasset og tilføje mere information, fx om hvilken leverandør tallene kommer fra. Camilla forestiller sig at lave en skabelon i et regneark, hvor hun kan indtaste nye kolonner år for år.

Råd til andre virksomheder

Camilla fortæller, at det har været vigtigt for hende at kunne sætte godt med tid af til at arbejde med klimaregnskabet. Hun fortæller derfor, at man med fordel kan bruge lidt længere tid på det første års beregninger, så der er et grundlag for de næste års arbejde.

“ Vi valgte at sige, at nu gør vi det bare, og så må vi klare diverse justeringer til næste år.

Camilla Scharling Markussen

HR og marketingkoordinator, UNI-TEK

TABEL 1

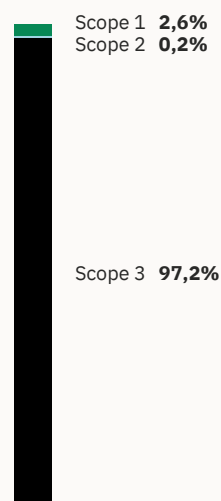
UNI-TEKs indtastning i Klimakompasset: Hovedkategorien Indkøb

UNDER-KATEGORI	INPUTSEKTION	BESKRIVELSE	MATERIALE-GRUPPE	ENHED	DATAKILDE
Materialer	Indkøb af materialer i fysiske enheder	Alt samlet	Glas (nyt)	Kg	Fakturaer og egne beregninger
		Alt samlet	Kemikalier		
		Indkøb af aluminium	Aluminium (nyt)		
		Ikke overfladebehandlet	Stål og jern (nyt)	Ton	
		Overfladebehandlet			
	Indkøb af materialer i monetære enheder (beløb i DKK)	Alt samlet	Papir og pap (nyt)	DKK	
		Alt samlet	Træ (nyt)		
	Fysiske enheder med egne emissionsfaktorer*	Stål, porte	Stål	Kg	
		Elektronik, porte	Elektronik		
Isolering, porte		Isolering			

* Camilla fik hjælp af en ekstern rådgiver til at finde egne emissionsfaktorer.

FIGUR 1

UNI-TEKs opgjorte CO₂e-udledning fordelt på scope 1, 2 og 3

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Virksomheders klimaregnskaber er et relativt nyt område, der kræver læring, og derfor er denne case til inspiration for dig, der vil i gang med Klimakompasset. Virksomheder er forskellige, og denne case viser, hvordan én virksomhed har grebet arbejdet med Klimakompasset an. Casen viser ikke, hvordan man udarbejder et komplet datasæt og klimaregnskab.

Bio-Circle

Opstart

Mikael Linn Højsgaard Bødker, ejer af Bio-Circle, igangsatte sin virksomheds arbejde med Klimakompasset med en simpel Google-søgning om, hvordan man laver et klimaregnskab. Mikael ønskede at få et overblik over Bio-Circle klimaaftryk, og da Klimakompasset stod øverst i Google-søgningen, og ovenikøbet er et standardiseret værktøj med statslig afsender, var det et nemt valg for Mikael.

Da Mikael så småt var begyndt at danne sig et overblik over Klimakompassets funktioner, syntes han, at han havde brug for lidt ekstra vejledning. Han hørte, at der fandtes kurser om klimaregnskaber og Klimakompasset, og tilmeldte sig et af disse gennem sit lokale erhvervshus.

Kunder ønsker klimaregnskaber

Bio-Circles kunder går op i bæredygtighed, og derfor er det vigtigt, at Bio-Circle har et klimaregnskab at præsentere - Især fordi mange af Bio-Circles kunder er fra offentlige institutioner. Nogle af Bio-Circles kunder har allerede bedt flere af deres større leverandører om et klimaregnskab og en plan for, hvordan de har tænkt sig at reducere deres klimaaftryk. Derfor forventer Mikael også at sådanne krav på sigt vil ramme virksomheder i Bio-Circles størrelse.

Dataindsamling for transport og energi

Hos Bio-Circle var det Mikael, der stod for dataindsamlingen. Han forventede, at medarbejdernes kørsel i arbejdsøjemed ville være en stor post for virksomheden og for at kortlægge dette, kiggede Mikael i virksomhedens årsrapport, der inkluderer data om brændstofforbrug i fysiske enheder (liter) fra medarbejdernes benzinkort, som de bruger, når de tanker i forbindelse med kørsel i virksomhedens egne og leasede transportmidler.

I deres regnskabssystem var det også muligt at finde digitale fakturaer fra Bio-Circles leverandør af den gas og strøm, der bruges til opvarmning af virksomhedens fysiske lokationer. I fakturaerne kunne virksomhedens forbrug aflæses i både fysiske enheder, her altså Nm₃ og kWh, og i monetære enheder, altså DKK. Den type online data kan også vedhæftes i selve Klimakompasset som dokumentation.

Udfordringer undervejs

Indkøb af materialer viste sig at være den fjerdestørste post til udledninger blandt de poster, som Bio-Circle har opgjort med Klimakompasset. Bio-Circle har indtil nu indhentet data om mængder og pris på deres indkøb ved manuelt at kontakte deres leverandører. Bio-Circle er netop nu ved at skifte til en leverandør, som også har et onlinesystem for fakturaer, og derfor forventer Bio-Circle, at det fremadrettet vil blive nemmere at tilgå dataindsamlingen.

INFO

Branche	Produktion (rengøringsmidler)
Etableret	2014
Ansatte	12

Værdiskabelse

Arbejdet med Klimakompasset har givet Bio-Circle et indblik i deres klimaregnskab, som har affødt et overblik over mulige handleplaner for reduktion af virksomhedens klimaaftryk.

Bio-Circle er så småt gået i gang med at høste de såkaldte "lavthængende frugter" for CO₂e-reduktion i virksomheden. De har fx skiftet alle firmabiler ud med elbiler, og kigger yderligere ind i diverse energioptimeringer såsom skift af alle lysstofrør med LED-rør og etablering af solceller.

Fremtidig brug af Klimakompasset

For Bio-Circle skal denne beregning, som er deres første i Klimakompasset, fungere som et basisår, som de kan bruge til sammenligning for fortsat at holde øje med udviklingen af deres klimaaftryk. Mikael planlægger at aflægge klimaregnskab på samme tidspunkt hvert år, som mange virksomheder gør med deres økonomiske regnskab. Mikael's ønske er, at virksomheder i fremtiden ikke kun skal vurderes på økonomiske forhold, men også på deres klimaaftryk.

Ambitionen for Bio-Circle er i fremtiden at bruge deres klimaregnskab til at lave en plan for, hvordan de bliver CO₂e-neutrale eller tilmed CO₂e-negative.

Råd til andre virksomheder

Mikael råder andre virksomheder til at sætte sig ind i tingene fra starten. Fx ved at opsøge kurser eller sætte sig grundigt ind i klimaregnskaber, herunder scopes og GHG-protokollen. Der findes meget viden herom online.

For Mikael og Bio-Circle har det været et vigtigt princip, at det data, de indtaster i Klimakompasset, skal have relevans for deres virksomheds klimaaftryk. Mikael fortæller, at man skal passe på med ikke at bruge for meget tid på at gå op i alle små detaljer, når man indsamler data, fordi der for mange også skal være plads til andre arbejdsopgaver ved siden af Klimakompasset – og så er det bedre at have lidt med fremfor intet.

“ **Dataindsamlingen skulle gerne blive nemmere for hvert år, man arbejder med det.** ”

Mikael Linn Højsgaard Bødker,
Ejer af Bio-Circle

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Virksomheders klimaregnskaber er et relativt nyt område, der kræver læring, og derfor er denne case til inspiration for dig, der vil i gang med Klimakompasset. Virksomheder er forskellige, og denne case viser, hvordan én virksomhed har grebet arbejdet med Klimakompasset an. Casen viser ikke, hvordan man udarbejder et komplet datasæt og klimaregnskab.

HASLE Refractories

Motivation

Simon Kofoed-Dam, Business Developer hos HASLE Refractories, fortæller, at der var flere grunde for at påbegynde arbejdet med at kortlægge deres udledning og få sig et klimaregnskab.

Først og fremmest ønskede ledelsen i HASLE Refractories, at virksomheden skulle finde løsninger og reducere udledningerne – altså ikke blot finde et tal for dem.

Derudover skal mange af HASLE Refractories kunder findes i cementindustrien – en industri, der har en stor CO₂e-udledning. Selvom HASLE Refractories kun er en lille del af deres kunders værdikæde, mener Simon stadig, at et reduceret klimaaftryk betyder noget i det store billede.

Som værktøj til arbejdet faldt valget på Klimakompasset. Både fordi HASLE Refractories havde brug for en formel ramme til at arbejde strategisk med deres klimaregnskab, og også fordi det via det lokale erhvervshus var muligt for Simon at deltage i et kursus om anvendelse af Klimakompasset.

Dataindsamling gjort nemt

HASLE Refractories' arbejde med Klimakompasset blev drevet af Simon, som fik assistance fra regnskabschefen til at skaffe data. Simon brugte primært virksomhedens eget ERP-system til at indhente data. ERP står for Enterprise Resource Planning, og er et elektronisk system, der styrer alle hverdagens transaktionelle processer i en virksomhed. Hos HASLE Refractories kunne Simon således få et samlet overblik over deres materiale-mængder, elforbrug, lagerbeholdning osv. uden at have brug for at kigge i fakturaer eller kontakte leverandører.

Egne emissionsfaktorer på råmaterialer

HASLE Refractories vidste godt, at størstedelen af deres udledning skulle findes i og omkring udvinding, fremstilling og transport af de råmaterialer, de bruger i deres produktion.

Fordi HASLE Refractories anvender mange forskellige typer råmaterialer, var nogle af dem ikke repræsenteret i Klimakompasset. Derfor fandt Simon selv emissionsfaktorer. Til nogle af emissionsfaktorerne fik han hjælp fra Klimakompas-kurset, og resten måtte han lede efter på internettet – her skal man blot være opmærksom på, at egne emissionsfaktorer skal leve op til visse standarder, ligesom det kan være en hjælp at notere datakilden for emissionsfaktoren i Klimakompasset.

OBS: Du kan læse mere om emissionsfaktorer, og hvilke standarder de skal opfylde i *Udvidet vejledning* på [Klimakompassets hjemmeside](#).

At skubbe til sine leverandører

For at gøre sit fremadrettede arbejde med at finde emissionsfaktorer nemmere vil Simon tage fat i sine leverandører og skubbe lidt til dem, så de måske i fremtiden bliver i stand til at fortælle kunder som HASLE Refractories om udledningerne fra deres indkøb. Simon er overbevist om, at jo flere der spørger deres leverandører, jo

INFO

Branche	Produktion (ildfaste materialer og løsninger)
Etableret	1843
Ansatte	30

mere sandsynligt bliver det, at de begynder at have oplysninger om materialernes udledning tilgængelige.

Fysiske eller monetære enheder?

I Klimakompasset har HASLE Refractories kun indtastet data i fysiske enheder. Simon beskriver, at han har været påpasselig med at bruge monetære enheder. Monetære enheder kan være relevante, når data i fysiske enheder ikke kan findes, men fordi det hos HASLE Refractories drejer sig om mange tons materialer, kan eventuelle prissvingninger få stor betydning for det endelige resultat, og Simon valgte derfor at udelade det fra deres opgørelse.

Resultater: Fra beregning til handling

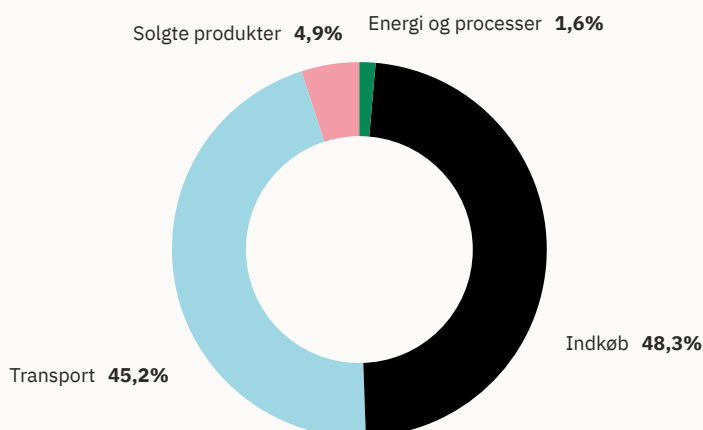
For HASLE Refractories har resultaterne tydeliggjort områder, hvor det giver mening at sætte ind med handling til CO₂e-reduktion.

Et eksempel på dette er, når HASLE Refractories' færdige produkter sælges. Her pakkes de i sække og lægges på paller, der indpakkes i plastik. Den samlede udledning af den proces er procentmæssigt en lille del af virksomhedens CO₂e-udledning, men det er stadig mange tons CO₂e, især fordi der anvendes mange jomfruelige materialer. Derfor er Simon begyndt at kigge ind i, om der findes alternativer til sække og plastik, der er lavet af genanvendte materialer.

I fremtiden vil Simon og HASLE Refractories inddrage virksomhedens medarbejdere, så det ikke kun er ledelsen, der arbejder med at reducere deres aftryk. Fx vil Simon gerne inddrage medarbejdere i forhold til virksomhedens elforbrug, så de kan assistere med identificering af processer, der kan optimeres, eller udstyr, der kan udskiftes, for at de kan reducere CO₂e i deres klimaregnskab. Således ønsker Simon, at Klimakompasset bliver operationelt for hele virksomheden.

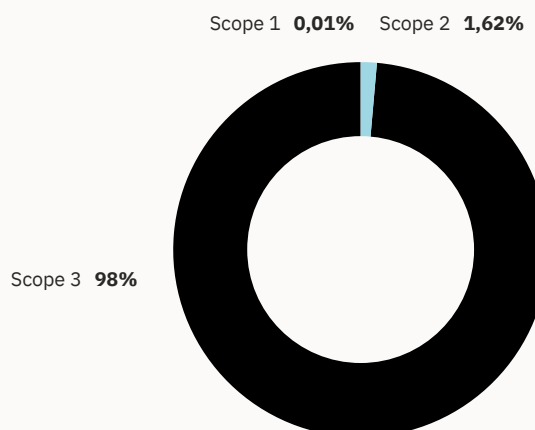
FIGUR 1

HASLE Refractories' opgjorte CO₂e-udledning fordelt på hovedkategorier

FIGUR 2

HASLE Refractories' opgjorte CO₂e-udledning fordelt på scope 1, 2 og 3

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Virksomheders klimaregnskaber er et relativt nyt område, der kræver læring, og derfor er denne case til inspiration for dig, der vil i gang med Klimakompasset. Virksomheder er forskellige, og denne case viser, hvordan én virksomhed har grebet arbejdet med Klimakompasset an. Casen viser ikke, hvordan man udarbejder et komplet datasæt og klimaregnskab.

Ræbild og Walin

Motivation og opstart

For Kasper Olsen, medejer af og tømrermester hos Ræbild og Walin, begyndte arbejdet med Klimakompasset med en oplevelse af stigende efterspørgsel på klimaregnskaber fra deres kunder samt en stigende forekomst af krav til bygningers bæredygtighed i forskellige udbudsrunder.

I Ræbild og Walin er der en forventning om, at krav som disse ikke vil blive færre med årene, så derfor kunne de lige så godt være med på bølgen fra start. Efter deltagelse på et kursus udbudt af det lokale erhvervshus valgte de Klimakompasset som værktøj.

Dataindsamling: Transport

Ræbild og Walins opførelse i Klimakompasset viste, at transport er en stor udledningspost. Det skyldes, at deres tømrersvende kører rundt til kunder og opgaver i store dele af landet. Det var derfor relevant at kigge på disse bilers brændstofforbrug. For at finde den nødvendige data kiggede Kasper i fakturaerne for de enkelte medarbejderes benzinkort. Se Tabel 1 for virksomhedens indtastning i Klimakompasset.

I fakturaerne havde Kasper data for brændstofforbruget i liter, som han skrev ind i Klimakompasset. I Klimakompasset er der flere steder mulighed for at indtaste forbruget i monetære enheder, men data i fysiske enheder (fx liter) giver et mere præcist resultat.

Udfordringer undervejs: Som at lære et nyt sprog

For Kasper var begreberne inden for klimaberegning som at lære et nyt sprog. Snakken om scopes, emissioner og lignende var ikke hverdag for ham. Han fortæller dog, at jo mere man bruger begreberne, jo nemmere bliver det.

Leverandører anvender klimadata

Kasper ved, at flere større leverandører inden for byggeriet er begyndt at oplyse klimadata på deres byggematerialer, fx i miljøvaredeklarationer (EPD'er). Kasper mener, det er en stor hjælpende hånd til mindre virksomheder i branchen, at de større leverandører er begyndt at indtænke dette i deres fakturering og kontakt med kunder. Det gør det markant nemmere for ham at finde de data, han skal taste ind i Klimakompasset om indkøbte materialer.

“ **Start med at være grundig. Få styr på din dataindsamling, og hvor du henter data henne, og få det gemt ordentligt, så det er overskueligt til næste år.** ”

Kasper Olsen

Medejer af og tømrermester, Ræbild og Walin

INFO

Branche	Byggeri (tømrer)
Etableret	2019
Ansatte	10

Fremtidig anvendelse

For at gøre det fremtidige arbejde med klimaregnskab nemmere fortæller Kasper, at det er vigtigt at have styr på sin data, så man ikke skal starte forfra igen næste år. Kasper har derfor gemt information om, hvor alt det hidtidige data er hentet i et samlet dokument, så det er nemt at tilgå igen.

Til næste år forventer Ræbild og Walin desuden at bruge endnu flere kræfter på klimaregnskabet. På den måde er det en proces, hvor det vigtigste for Kasper i første omgang var at komme i gang.

Klimakompassets værdiskabelse

Hos Ræbild og Walin er man overbevist om, at virksomhedens klimaarbejde kan være med til at få sat et fodaftryk i byggebranchen.

I virksomheden tænker de også over, hvilke parametre de kan skrue på for at reducere deres klimaaftryk. I den forbindelse har de blandt andet diskuteret muligheden for at etablere solceller på taget af deres kontor samt for at få luft-til-luft-opvarmning i stedet for gas. Der er ingen tvivl om, at arbejdet med Klimakompasset har sat tankerne i gang hos Ræbild og Walin.

Råd til andre virksomheder

Kaspers bedste råd til andre virksomheder, som skal i gang med klimaregnskaber, er at tænke tilbage på, da man skulle starte med at cykle, hvor der kunne være bump på vejen. Kasper råder derfor virksomheder til at have tålmodighed og sætte sig godt ind i tingene, og så skal det nok komme.

Kasper opfordrer desuden til, at man snakker med sine leverandører, og skubber på for at leverandørerne får lavet de rigtige faktureringsystemer, der gør det nemmere for virksomheder at indsamle data i fysiske enheder om deres indkøb.

“ Vi kan lige så godt være med på vognen fra dag ét.

Kasper Olsen

Medejer af og tømrermester, Ræbild og Walin

TABEL 1

Ræbild og Walins indtastning i Klimakompasset: Hovedkategorien Transport

UNDERKATEGORI	INPUTSEKTION	BESKRIVELSE	TRANSPORTFORM	DRIVMIDDEL	ENHED	DATAKILDE
Egne og leasede transportmidler	Egne og leasede køretøjer	Medarbejder 1	Varebil	Diesel	Liter	Dataudtræk fra medarbejders benzinkort hos leverandør
		Medarbejder 2				
		Medarbejder 3				
		Medarbejder 4				
		Medarbejder 5				

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Virksomheders klimaregnskaber er et relativt nyt område, der kræver læring, og derfor er denne case til inspiration for dig, der vil i gang med Klimakompasset. Virksomheder er forskellige, og denne case viser, hvordan én virksomhed har grebet arbejdet med Klimakompasset an. Casen viser ikke, hvordan man udarbejder et komplet datasæt og klimaregnskab.

Varefakta

Motivation og opstart

Varefaktas arbejde med Klimakompasset udsprang af virksomhedens bestræbelser på at arbejde aktivt med bæredygtighed grundet et stort ønske om at passe på kloden. Administrerende direktør Heidi Søsted nævner, at Varefakta tidligere har haft fokus på FN's verdensmål og i forlængelse af det arbejde, ledte de efter gode værktøjer, som kunne hjælpe Varefakta videre i deres kontinuerlige arbejde med bæredygtighed.

Her fandt de Klimakompasset, der både kan give overblik over deres udledning, og som også kan bruges til at sætte retning og se effekten af deres klimatiltag.

Dataindsamling: Affald og medarbejdertransport

Laura Meyhoff Petersen, der er Communications Manager & Technical and Regulatory Consultant hos Varefakta, var ansvarlig for dataindsamling til virksomhedens klimaregnskab. En stor del data blev indsamlet i samarbejde med Varefaktas bogholder, som blev ansvarlig for at kontakte leverandører og samarbejdspartnere.

Hovedkategorierne i Klimakompasset, og aktiviteterne herunder, blev vejledende for dataindsamlingen. For at skabe overblik strukturerede Laura løbende det indsamlede data i et regneark.

Laura savnede bedre data for affald, så Laura opsatte et affaldssorteringssystem på kontoret for at estimere fordelingen af Varefaktas affald på de forskellige affaldsfractioner. Skraldespandene blev vejet og anvendt til at udregne et repræsentativt gennemsnit, som kunne indtastes i Klimakompasset. Tabel 1 beskriver, hvordan Varefakta indtastede oplysningerne i Klimakompasset.

For at opnå viden om Varefaktas medarbejdertransport udsendte bogholderiet et spørgeskema til alle medarbejdere, der bad dem besvare to spørgsmål: Hvilken type transport bruger de for at komme på arbejde, og hvor mange kilometer transporterer de sig? For at gøre det nemmere for medarbejderne, blev de opfordret til at tage udgangspunkt i de oplysninger, som fremgår af deres selvangivelse i forbindelse med udregning af kørselsfradrag. Se tabel 2.

Udfordringer undervejs

Varefaktas kontor ligger i en bygning, der deles med 10 andre lejemål. Laura kunne derfor kun finde det sammenlagte el- og varmemeforbrug for hele bygningen. For at komme videre herfra og estimere Varefaktas forbrug brugte hun virksomhedens acontoregninger i kroner og ører, som indikator for, hvor stor en andel af forbruget i kWh, der kunne tilskrives dem. Hun regnede altså "baglæns" og fandt ud af, hvor meget en kWh kostede, og kunne således derefter beregne, hvor mange af dem, Varefakta havde brugt. Her skal man være opmærksom på, at man senere kan sammenligne det estimerede forbrug med sin årlige opgørelse for at se om ens el- og varmemeforbrug har været under- eller overestimeret. Hvis man lejer en del af en bygning, fx sammen med andre virksomheder, og forbrugsdata ikke er tilgængeligt for den enkelte virksomhed, kan man desuden estimere sit energiforbrug ved tilskrive virksomheden den andel af forbruget, som svarer til virksomhedens andel af bygningens areal.

Derudover oplevede virksomheden at blive udfordret af egne medarbejdere på, hvorfor den enkelte medarbejders transportvaner skulle påvirke Varefaktas samlede klimaaftryk. Her hjalp det at forklare, hvordan man arbejder med klimaregnskaber, og

Foto: Lasse Wind

INFO

Branche	Rådgivning
Etableret	2020
Ansatte	24

“ Det har været et godt redskab, fordi det har givet os en indgangsvinkel til vores kollegaer og bæredygtighed - det har givet os et sprog.

Heidi Søsted

Administrerende direktør, Varefakta

hvorfor også medarbejdertransport tæller med i det store billede. Desuden efterspurgte medarbejderne et sammenligningsgrundlag for data, så de kunne se, om Varefakta lå i den høje eller lave ende af CO₂e-udledning sammenlignet med andre virksomheder.

Resultat og værdiskabelse

Det blev tydeligt i Varefaktas opgjorte klimaregnskab, at medarbejdertransport – både i arbejdsregi samt til og fra arbejde – er virksomhedens mest CO₂e-tunge aktivitet. Derfor har Varefakta siden udarbejdelsen af klimaregnskabet i Tabel 1 og 2 skiftet til en firmabil, der kører på el. Derudover opfordrer de deres medarbejdere til at gå eller cykle til arbejde, bl.a. i kraft af deltagelse i kampagner så som “Tæl skridt” og “Vi cykler til arbejde”.

For Varefakta har Klimakompasset skabt værdi i kraft af, at det er et intuitivt værktøj, som er konkret og baseret på en globalt anerkendt standard. På den måde udstikkes en klar ramme for de virksomheder, der arbejder med bæredygtighed. Derudover giver det en langsigtet ramme for dataindsamling, som kan anvendes år efter år.

TABEL 1

Varefaktas indtastning i Klimakompasset: Hovedkategorien Affald og genbrug

UNDERKATEGORI	INPUTSEKTION	AFFALDSTYPE	AFFALDSHÅNDTERING	ENHED	DATAKILDE
Affald	Affald	Elektronisk	Genanvendelse	Kg	Afvejning af affaldsfraktioner i 14 dage taget som et gennemsnit og ganget op, så det svarer til et år
		Papir og pap			
		Plast			
		Dagrenovation	Uspecificeret		

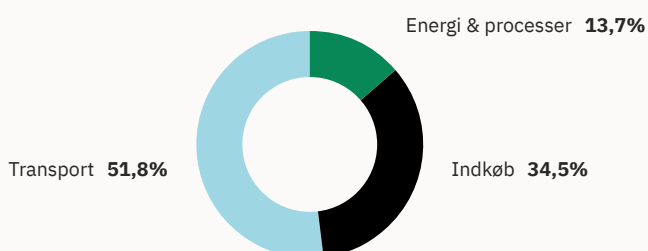
TABEL 2

Varefaktas indtastning i Klimakompasset: Hovedkategorien Transport

UNDERKATEGORI	INPUTSEKTION	TRANSPORTFORM	DRIVMIDDEL	ENHED	DATAKILDE
Egne og leasede transportmidler	Egne og leasede køretøjer	Personbil	Benzin	Liter	Fakturaer
Medarbejdertransport	Pendling	Personbil	Benzin	Person. km	Spørgeskema til medarbejdere med udgangspunkt i deres selvangivelse
		Personbil	El		
		Personbil	Diesel		
		Tog	Uspecificeret		

FIGUR 1

Varefaktas opgjorte CO₂e-udledning fordelt på hovedkategorier

Fremtidig anvendelse

Hos Varefakta vil man fortsat anvende Klimakompasset, og vil næste år arbejde på at få skabt et registreringssystem, så administrationens aktiviteter såsom indkøb og lignende automatisk registreres hos bogholderen og derved bliver nemmere at finde, når de skal bruges igen. Derudover har Varefakta en intern politik om, at deres indkøb skal være genbrug, byttet eller certificeret med et anerkendt mærke, der passer til produktkategorien eller ydelsen. Denne praksis er tidskrævende, men Heidi Søsted fortæller, at den er enormt vigtig for virksomheden. Disse informationer skal på længere sigt også inkorporeres i registreringssystemet. Allerede nu er bogholderiet opmærksomme på at kategorisere alle fakturaer efter de relevante kategorier i Klimakompasset, men det sker altså indtil videre manuelt.

Et godt råd til andre virksomheder

Laura og Heidi understreger, at det er vigtigt for arbejdet med bæredygtighed og klimaregnskab, at topledelsen vil være med til at drive processen, og at man formår at involvere sine medarbejdere for at skabe ejerfølelse og engagement på tværs af virksomheden. Den interne opbakning gør arbejdet meget nemmere.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Virksomheders klimaregnskaber er et relativt nyt område, der kræver læring, og derfor er denne case til inspiration for dig, der vil i gang med Klimakompasset. Virksomheder er forskellige, og denne case viser, hvordan én virksomhed har grebet arbejdet med Klimakompasset an. Casen viser ikke, hvordan man udarbejder et komplet datasæt og klimaregnskab.

Christiansøfarten

Motivation og opstart

Christiansøfartens arbejde med klimaregnskaber startede med en invitation til et infomøde hos det lokale erhvervscenter. Simon Christensen, skipper og medejer hos Christiansøfarten, deltog, og indså på mødet, at klimaregnskaber kunne være en god mulighed for at få mere indgående kendskab til sin virksomhed og dens indkøb, brændstofforbrug og lignende. Derfor tilmeldte han sig efterfølgende et kursus i anvendelse af Klimakompasset hos det lokale erhvervscenter.

Dataindsamling

For Christiansøfarten handlede dataindsamlingsprocessen i starten især om at finde ud af, hvor data skulle findes. Der var også en opgave i at udpege, hvem der skulle kontaktes for at indhente de oplysninger, der skal bruges til at udfylde de forskellige hovedkategorier i Klimakompasset. For Simon var dette en hård nød at knække, indtil han på kurset fik udleveret et dataindsamlingsark, som viste sig at være et rigtig godt værktøj til at strukturere sin dataindsamling. Et lignende dataindsamlingsark kan findes vedhæftet guiden "Kom i gang med dataindsamling til Klimakompasset" på [Klimakompassets hjemmeside](#).

Simon og Christiansøfarten havde en specifik udfordring ift. at indhente oplysninger om fjernvarme. Bruger man standardemissionsfaktoren i Klimakompasset, er den baseret på et landsgennemsnit. Simon ønskede at indhente et lokalt, og dermed mere præcist tal, men fordi Christiansøfartens kontorer får fjernvarme fra flere varmekværker, og fordi hvert varmekværk bruger forskellige former for biomasse med forskellige emissionsfaktorer, var det svært at finde de korrekte tal. Simon ringede derfor til fjernvarmekværkerne og gik i dialog for at finde emissionsfaktorerne. Det lykkedes ikke Simon at få oplyst de helt opdaterede tal, men han fandt frem til et tal, der var to år gammelt, og vurderede, at dette stadig ville være mere præcist end landsgennemsnittet, hvorfor han indtastede denne emissionsfaktor i beregningen.

“ At lave et klimaregnskab er en super god måde at lære sin virksomheds drift bedre at kende.

Simon Christensen

Skipper og medejer, Christiansøfarten

Kontakt med leverandører

Når Simon har ringet til sine leverandører for at få relevante oplysninger, oplevede han, at han ofte måtte forklare hvorfor han ringede, og hvad han skulle bruge informationen til. Processen har således affødt mange gode snakke med leverandørerne om, hvad de kan gøre sammen i fremtiden for at forbedre deres datagrundlag.

Fremtidig brug af Klimakompasset

Det dataindsamlingsark, som Simon anvendte gennem hele forløbet, har han systematiseret og fremtidssikret, så han næste år får nemmere ved at finde data til Klimakompasset.

INFO

Branche	Transport
Etableret	1959
Ansatte	17-19 om sommeren, 7-8 om vinteren

Det har han fx gjort ved undervejs at markere med farve, hvilken data der allerede er overført til Klimakompasset, og i et bemærkningsfelt har han skrevet, hvad kontonummeret er på virksomhedens kontoplaner, så han nemt kan gå tilbage og finde det næste år.

Værdiskabelse

For Simon har Klimakompasset tydeliggjort, hvor virksomhedens udledning er størst. Selvom Christiansøfarten ikke er så en stor virksomhed, er det meget tydeligt for Simon at se fordelingen af deres udledninger og dermed vide, hvor der er noget, der er oplagt at arbejde videre med at forbedre.

Simon har på baggrund af Christiansøfartens klimaregnskab lavet foreløbige handleplaner for, hvor han ser, at Christiansøfarten kan reducere sin CO₂e-udledning. Hans plan er at vende disse planer med sine kollegaer og få en intern snak om, hvorvidt de også har idéer, der kan bidrage til det fremtidige bæredygtighedsarbejde, så det forankres på tværs af hele organisationen.

Råd til andre virksomheder

Simon råder andre virksomheder til at sørge for at afsætte nok tid til arbejdet med klimaregnskaber, samt – om muligt – at være to medarbejdere om opgaven, så der er en kollega til sparring. Derudover har Simon et råd, hvis man skulle befinde sig i en situation, hvor man går i stå midt i dataindsamlingen:

“ **Log ind i Klimakompasset og begynd at fylde lidt ind – så begynder det at give mening, og så knækker man pludselig koden.** ”

Simon Christensen

Skipper og medejer, Christiansøfarten

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Virksomheders klimaregnskaber er et relativt nyt område, der kræver læring, og derfor er denne case til inspiration for dig, der vil i gang med Klimakompasset. Virksomheder er forskellige, og denne case viser, hvordan én virksomhed har grebet arbejdet med Klimakompasset an. Casen viser ikke, hvordan man udarbejder et komplet datasæt og klimaregnskab.

H. Nielsen & Søn

Motivation og opstart

H. Nielsen og Søn startede deres arbejde med Klimakompasset gennem et projekt hos det lokale erhvervshus, der holdt et kursus i Klimakompasset med henblik på at få flere virksomheder i omegnen til at påbegynde arbejdet med klimaregnskaber.

Bent Hartmann, Direktør i H. Nielsen og Søn, fortæller, at han i branchen oplever flere og flere krav om klimaregnskab fra kunder, især de offentlige. Dette var den oprindelige grund til at påbegynde arbejdet. Bent fortæller også, at han godt kan se idéen med at have et klimaregnskab, og han har derfor besluttet, at H. Nielsen og Søn skal fortsætte deres arbejde med Klimakompasset efter kursets afslutning.

Internt organiseret

Til kurset var både Bent og en af H. Nielsen og Søns kontorassistenter med, så de havde mulighed for at sparre med hinanden og være to om opgaven. Det at være to er noget, Bent anbefaler til andre virksomheder, idet han oplevede, at det at være flere om at tilegne sig den nye viden skabte stor værdi. Det har således også været de to, der har stået for dataindsamlingen og indtastningen til deres foreløbige klimaregnskab. Fremadrettet har kontorassistenten påtaget sig opgaven med klimaregnskabet, mens Bent vil assistere med indsamling af data, hvor der er behov.

Dataindsamling for transport

Det var forholdsvis nemt for Bent at indsamle data om H. Nielsen og Søns transport, idet virksomheden kun bruger én leverandør af brændstof, og denne leverandør har en ordning, hvor kunder faktureres gennem benzinkort. Alle H. Nielsen og Søns svende kører rundt til opgaverne i kassevogne, og hver svend registrerer således sit benzinforsbrug via kortet. I den samlede faktura kunne Bent således finde ud af, hvor mange liter benzin, de havde brugt.

De fleste svende bruger også arbejdsbilerne til at komme til og fra arbejde, hvorfor data om medarbejdertransport ikke behøvede sin egen udregning, men kunne inkluderes i virksomhedens indtastning under *Egne og leasede transportmidler*.

Udfordringer undervejs

Bent oplevede det som en anelse udfordrende, da han skulle samle data til scope 3, herunder deres indkøb. Bent kunne nemlig kun finde data om sine indkøb i monetære enheder.

Bent mener, at det for hans virksomhed er vigtigt at indtaste deres indkøbte materialer i fysiske enheder, da han ved, at materialernes fremstillingsprocesser har meget forskellige udledninger, og at det desuden er en stor post for H. Nielsen og Søns samlede klimaaftryk.

Derfor vil Bent gå i dialog med sine leverandører om at få fysiske enheder til at fremgå af deres fakturaer. Selvom fysiske enheder giver de mest præcise resultater kan virksomheder dog sagtens anvende monetære enheder til opgørelse af sit klimaaftryk, indtil de får de fysiske enheder på indkøbsdataene.

INFO

Branche	Byggeri (entreprenør)
Etableret	1941
Ansatte	100

H. Nielsen & søn
Tømrer • Murer • Beton • Kloak

Fremtidig brug

Når H. Nielsen og Søns seneste finansielle årsregnskab er færdigt, har de tænkt sig endnu engang at indtaste deres data i Klimakompasset og på den måde blive helt fortrolige med og sikre på værktøjet. I den forbindelse er forhåbningen også, at mere information vil blive tilgængeligt, så mere og mere kan udfyldes, og beregningerne i sidste ende kan anvendes både internt ifm. reducere af klimaaftryk og eksternt ifm. kunders krav.

Råd til andre virksomheder

Bent råder andre virksomheder til at “tage et skridt ad gangen”. Han efterlever selv dette ved først at fokusere på scope 1 og 2 og fuldende disse, inden de begiver sig ud i scope 3.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Virksomheders klimaregnskaber er et relativt nyt område, der kræver læring, og derfor er denne case til inspiration for dig, der vil i gang med Klimakompasset. Virksomheder er forskellige, og denne case viser, hvordan én virksomhed har grebet arbejdet med Klimakompasset an. Casen viser ikke, hvordan man udarbejder et komplet datasæt og klimaregnskab.

VISSEVASSE

Baggrund og motivation

Bæredygtighed ligger print- og designvirksomheden VISSEVASSE meget på sinde. Det blev således virksomhedens ambitioner om at blive B-corp-certificerede, der blev grundstenen for opstart af deres arbejde med Klimakompasset, idet en sådan certificering kræver et klimaregnskab. I den forbindelse blev Klimakompasset udvalgt som værktøj til at beregne VISSEVASSEs CO₂e-udledninger.

Dataindsamling: Transport

For E-commerce manager hos VISSEVASSE, Ronja Noel Mathiesen, var første skridt i opgaven med dataindsamling at kontakte virksomhedens leverandører for at kunne beregne CO₂e-udledningen forbundet med varetransport til virksomheden.

Ronja spurgte leverandørerne om informationer vedrørende transport af de leverede materialer og varer. Dette inkluderede distancen på leveringsruten, samt hvilke typer køretøjer og drivmidler, de brugte. I fakturaerne kunne Ronja se antallet af leveringer, VISSEVASSE havde fået fra de enkelte leverandører. På denne måde kunne hun lave følgende regnestykke og skrive resultatet ind under *Varetransport til virksomhed* i Klimakompasset:

Distance fra producent til VISSEVASSE x Antal leveringer = Antal kørte kilometer i alt.

I de tilfælde, hvor Ronja ikke kunne få de nødvendige informationer, indtastede hun VISSEVASSEs leveringsomkostninger i monetære enheder.

Se Tabel 1 for at se VISSEVASSEs indtastning af ovenstående i Klimakompasset.

“ For os var Klimakompasset en nem måde at kunne måle vores CO₂e-udledning på. Det er et super nemt værktøj at bruge.

Ronja Noel Mathiesen
E-commerce manager, VISSEVASSE

At veje sig frem til data fysiske enheder

I forbindelse med at indsamle data i fysiske enheder om virksomhedens indkøb gik Ronja lavpraktisk til værks: hun vejede deres forskellige produkter på lageret for derefter at dykke ned i virksomhedens indkøbsfakturaer og undersøge, hvor mange styks af det givne produkt, de havde indkøbt det forgangne år. Dette tal gangede hun således med vægten af produktet. Dermed blev indtastningen i Klimakompasset mere præcis, end hvis hun havde brugt monetære enheder.

Denne øvelse var simpel i forbindelse med de dele af VISSEVASSEs produktportefølje, der kun består af enkelte materialetyper – fx deres plakater og emballage.

Det var imidlertid sværere for de materialesammensatte produkter så som puslespil. Her var Ronja nogle gange i tvivl om hvilke materialer, de enkelte dele bestod af, men hun løste det ved at kontakte producenterne og forhøre sig om sammensætningen af de forskellige produkter.

INFO

Branche	Print og design
Etableret	2013
Ansatte	5 fuldtid og 5 deltid

VISSEVASSE
— visual stories —

Udfordringer undervejs

VISSEVASSE oplevede ikke store udfordringer undervejs i forhold til selve dataindsamlingen, men Ronja oplever, at man som virksomhed kan tvivle på, om man har husket at få al data med, eller om man har misset noget undervejs i processen. Ronja fortæller, at det er svært at vide, om man har formået at få det fulde overblik, men hun mener, at de har fået et retvisende resultat ud af processen.

Værdiskabelse og fremtidig anvendelse

Klimakompasset har hjulpet VISSEVASSE med at opnå forståelse for virksomhedens klimaaftryk og kortlægge deres forbedringsområder.

Klimakompasset er et værktøj, som VISSEVASSE fremover vil gøre brug af årligt. Undervejs i dataindsamlingen systematiserede Ronja alle informationerne i et regneark, og med udgangspunkt i dette forventer hun, at dataindsamlingen bliver hurtigere fremover.

VISSEVASSEs arbejde med Klimakompasset er præsenteret på deres hjemmeside, men virksomheden ønsker at tilegne sig en større forståelse for resultaterne, og hvordan de skal formidles, før de aktivt vil gøre brug af det i fx markedsføring.

TABEL 1

VISSEVASSEs indtastning i Klimakompasset: Hovedkategorien Transport

UNDERKATEGORI	INPUTSEKTION	TRANSPORTFORM	DRIVMIDDEL	ENHED	DATAKILDE
Egne og leasede transportmidler	Egne og leasede køretøjer	Personbil	Diesel	Liter	Fakturaer
Varetransport til virksomhed	Varetransport i fysiske enheder	Lastbiler	Diesel	Km	Egen udregning: Distance fra producent til VISSEVASSE x Antal leveringer = Antal kørte kilometer i alt.”
Varetransport til virksomhed	Varetransport i monetære enheder (beløb i DKK)	Skib	Marine fuel oil	DKK	Fakturaer
		Lastbil	Diesel		
Varetransport til kunde		Fly, internationalt	Flybenzin		
		Lastbil	Diesel		

FIGUR 1

VISSEVASSEs opgjorte CO₂e-udledning fordelt på scope 1, 2 og 3

Scope 1 **1,5%**

Scope 3 **98,3%**

Scope 2 **0,2%**

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Virksomheders klimaregnskaber er et relativt nyt område, der kræver læring, og derfor er denne case til inspiration for dig, der vil i gang med Klimakompasset. Virksomheder er forskellige, og denne case viser, hvordan én virksomhed har grebet arbejdet med Klimakompasset an. Casen viser ikke, hvordan man udarbejder et komplet datasæt og klimaregnskab.

Wild Distillery

Motivation og opstart

Den bornholmske ginproducent Wild Distillerys motivation for at arbejde med Klimakompasset var at få en baseline, altså en grundlæggende måling af deres CO₂e-udledning, og dermed et overblik over, hvilke områder i deres forretning, der kunne optimeres med henblik på reduktion af deres klimaaftryk. Wild Distillerys mål for klimaregnskabet har således været at synliggøre effekten af deres eksisterende bæredygtighedsindsatser via konkrete tal. De fik kendskab til værktøjet og dets anvendelse via et kursus udbudt af det lokale erhvervshus.

Dataindsamling gjort nemt vha. ERP-værktøj

Sabrine Myhre, salgs- og marketingassistent hos Wild Distillery, stod for dataindsamling og indtastning i Klimakompasset med hjælp af virksomhedens ejer, når behovet opstod. Sabine organiserede dataindsamlingen med udgangspunkt i Klimakompassets hovedkategorier, og forholdt sig således til én hovedkategori ad gangen.

Fordi Wild Distillery er en økologisk fødevarer virksomhed, har de behov for god sporbarhed i forbindelse med deres råvarer og produktion. For at optimere sporbarheden har Wild Distillery benyttet sig af et ERP-softwareprogram, der er designet til fødevarer virksomheder. ERP står for Enterprise Resource Planning og er et elektronisk system, der fx kan bruges til digital sporbarhed af transaktioner i en virksomhed lige fra leverancer og produktion til solgte varer og lignende.

ERP-programmet hjalp Sabine meget i dataindsamlingsprocessen. Med det havde hun ikke kun et regnskabssystem at læne sig op ad, men også et detaljeret registreringssystem, der favner bredere, og hvor stort set al data er opdelt i fysiske enheder såsom kilogram.

Med dette system har Wild Distillery formået at udfylde Klimakompasset udelukkende med fysiske enheder, og de har således fået en mere præcis beregning. Se et eksempel på Wild Distillerys indtastning af *Indkøb* i Klimakompasset i figur 1.

“ **Planen er at arbejde med Klimakompasset i mange år, for det giver super god mening.** ”

Sabrine Myhre

Salgs- og marketingassistent hos Wild Distillery

Solgte produkter

Hovedkategorien *Solgte produkter*, er en udfordring for mange virksomheder at udfylde, fordi det er svært at vide, hvad der sker med ens produkter efter endt levetid.

Hos Wild Distillery har man imidlertid håndteret dette ved at arbejde ud fra den antagelse, at langt de fleste kunder ved, at glasflasker skal sendes til genanvendelse, og at det derfor kun er meget små mængder, der sendes til deponi eller forbrænding. Gennem ERP-systemet kunne Sabine således trække en rapport over Wild Distillerys totale mængde salg, og indtaste dette i Klimakompasset. Se figur 2 for at se indtastningen i Klimakompasset.

INFO

Branche	Produktion (fødevarer)
Etableret	2018
Ansatte	6

WILD
DISTILLERY
BORNHOLM · DENMARK

Udfordringer undervejs

Glas og propper til emballering af Wild Distillerys gin er selvsagt en stor indkøbspost for virksomheden. Sabine fandt dog ud af, at deres indkøb af netop denne vare ikke var noteret i vægt, men i antal. For at finde vægten vejede hun derfor de forskellige typer flasker og propper og gangede dette med mængderne angivet i ERP-systemet.

Værdiskabelse og anvendelse af resultater

I overensstemmelse med virksomhedens ønske har Klimakompassets resultater tydeliggjort, hvilke poster der er ansvarlige for de større udledninger hos Wild Distillery. Det blev fx tydeligt, at de to største poster er indkøb af glas og håndtering af spildevand. Sabine fortæller, at virksomheden derfor ønsker at undersøge, om der findes leverandører af genbrugte glas, der kan levere samme kvalitet, men med lavere klimaaftryk.

Det kom desuden meget bag på Wild Distillery, at spildevand fyldte så meget i deres klimaregnskab, og de ønsker derfor i fremtiden at implementere et system, der arbejder med opsamling og genbrug af spildevand.

TABEL 1

Wild Distillerys indtastning i Klimakompasset: Hovedkategorien Indkøb

UNDERKATEGORI	INPUTSEKTION	BESKRIVELSE	MATERIALEGRUPPE	ENHED	DATAKILDE
Materialer	Indkøb af materialer i fysiske enheder	Emballage	Papir og pap (genanvendt)	Kg	ERP-program
		Glasflasker	Glas (nyt)		
		Krympehætter	Papir og pap (nyt)		
		Kapsler	Plast (genanvendt)		
		Propper	Træ (nyt)		
UNDERKATEGORI	INPUTSEKTION	BESKRIVELSE	INDKØB		
Materialer	Fysiske enheder med egne emissionsfaktorer	Råsprit	Landbrugsethanol		
UNDERKATEGORI	INPUTSEKTION	BESKRIVELSE	PRODUKTGRUPPE, SPECIFIKKE PRODUKTER		
Produkter og services	Indkøb af produkter i fysiske enheder	Indkøb af fødevarer til produktion (enebær)	Fødevarer, frugt og grønt		

TABEL 2

Wild Distillerys indtastning i Klimakompasset: Hovedkategorien Solgte produkter

UNDERKATEGORI	INPUTSEKTION	AFFALDSTYPE	AFFALDSHÅNDTERING	DATAKILDE
End-of-life-behandling	Håndtering af affaldsprodukt	Glas	Genanvendelse	ERP-program og antagelse om kunders adfærd

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Virksomheders klimaregnskaber er et relativt nyt område, der kræver læring, og derfor er denne case til inspiration for dig, der vil i gang med Klimakompasset. Virksomheder er forskellige, og denne case viser, hvordan én virksomhed har grebet arbejdet med Klimakompasset an. Casen viser ikke, hvordan man udarbejder et komplet datasæt og klimaregnskab.

Råd til andre virksomheder

Sabrine råder andre virksomheder til først og fremmest at fokusere på én hovedkategori ad gangen – ellers kan mængden af data, der skal indsamles, være overvældende. Derudover mener hun, at det er vigtigt at acceptere, at klimaregnskabet ikke er fuldstændigt og endeligt, men noget man skal arbejde med flere år, ligesom det kan være svært at opnå nøjagtige resultater, og at man må skønne sig til mange ting.

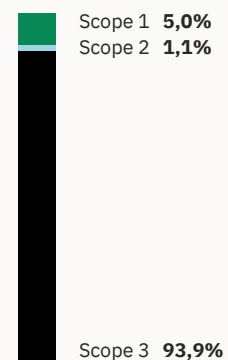
“ Vi vil gerne arbejde med grøn omstilling, fordi vi gerne vil bidrage til at passe på klimaet.

Sabrine Myhre

Salgs- og marketingassistent hos Wild Distillery

FIGUR 1

Wild Distillerys opgjorte CO₂e-udledning fordelt på scope 1, 2 og 3

Mary Lou

Motivation og opstart

For Marie-Louise Joensen, stifter og ejer af smykkefirmaet Mary Lou, eksisterer der en bevidsthed om, at hendes virksomhed producerer “unødvendige varer”, fordi det ikke er en nødvendighed at gå med smykker. Af denne bevidsthed udsprang et behov for at finde balance mellem bæredygtighed og forretning, hvorfor Marie-Louise satte sig for at virksomheden skulle blive så grøn som muligt. Derfor var det vigtigt at få overblik over Mary Lous klimaaftryk. Til dette blev Klimakompasset det primære værktøj.

Dataindsamling – energiforbrug

Marie-Louise kortlagde de forskellige områder, hvor der skulle findes data, og i denne proces lænede hun sig op ad de eksisterende hovedkategorier i Klimakompasset.

For at finde det nødvendige data om Mary Lous energiforbrug, tog Marie-Louise fat i virksomhedens ejendomsadministration for at få oplysninger om el-, varme- og vandforbrug.

Når virksomheden lodder sine smykker, sker det med energi fra naturgas, og forbruget herfra kunne estimeres ud fra hvor mange liter gas, der var blevet indkøbt på et år. Literenheden skulle omregnes til enheden Nm₃ inden indtastning i Klimakompasset, og konverteringsfaktorerne for dette kunne findes på nettet.

“ **Mit bedste råd til andre virksomheder er: Kast jer ud i det! Når nu værktøjet er der, hvorfor så ikke bruge det?** ”

Marie-Louise Joensen
Stifter og ejer, Mary Lou

Udregninger for indkøb og varetransport

For Mary Lou var der under *Indkøb* især fokus på guld og sølv, som grundet virksomhedens produkt er helt centrale råvarer.

Indkøb af guld og sølv kunne nemt findes i fakturaer og indtastes under de tilsvarende kategorier i monetære eller fysiske enheder i Klimakompasset. Fysiske enheder, fx vægt, giver en mere præcis beregning, da det ikke påvirkes af variationer i indkøbspriser.

Det krævede dog et par beregninger at udfylde *Varetransport til virksomhed* i Klimakompasset. Her estimerede Marie-Louise, hvor mange kilometer fx safirsten skulle rejse for at nå fra leverandøren til Mary Lou. Ud fra fakturaer og dialog med leverandører, vidste Marie-Louise, at hendes safirsten blev sendt med fly fra Afrika via Asien og endeligt til Danmark. Med viden om dette kunne en kilometerdistance estimeres. Desuden var det muligt at finde vægten af safirstenene, der var indkøbt på et år, i fakturaer fra leverandørerne.

OBS: CO₂e-udledninger fra transport skal opgøres under *Varetransport til virksomhed*, når der er tale om transportydelser udefra mellem din virksomhed og dine direkte leverandører. CO₂e-udledninger fra transportaktiviteter tidligere i værdikæden (fx mellem direkte leverandører og deres leverandører) medregnes i indkøbet af varen. Det kan du læse mere om i *Udvidet vejledning* på [Klimakompassets hjemmeside](#).

INFO

Branche	Fremstilling og salg af smykker
Etableret	2014
Ansatte	2

Mary Lou

Kender man de to tal: 1) distance i kilometer fra leverandør til virksomhed og 2) vægten af de indkøbte varer (i ton) kan man gange dem med hinanden, og anvende enheden "ton.km". Denne enhed kan man bl.a. anvende i Klimakompasset under kategorien *Varetransport til virksomhed*. Foruden distancen og vægten for de transporterede varer skal man også kende til transportmidlet og den type brændsel, de transporteres med.

I tabel 1 ses det, hvordan Marie-Louise har indtastet ovenstående informationer om varetransport i Klimakompasset.

Resultat og fremtidig anvendelse

Efter indtastningen i Klimakompasset stod det – som forventet – klart, at det især er transport og indkøb omkring ædelstene og -metaller, der fylder meget i klimaregnskabet hos Mary Lou. Derudover var der også en stor CO₂e-udledning i forbindelse med energiforbrug, der især stammer fra det gasforbrug, der er i

forbindelse med lodning i smykkeproduktionen. Se figur 1 for en oversigt over virksomhedens opgjorte scope 3 udledning.

Hos Mary Lou er ambitionen at bruge Klimakompasset årligt, hvorfor Marie-Louise har planer om at systematisere de datasæt, der skal bruges fremadrettet.

Værdiskabelse

Klimakompasset har givet Marie-Louise en øget bevidsthed om Mary Lous klimaaftryk, og hvordan der kan arbejdes med at reducere det.

Marie-Louise er blevet mere opmærksom på udledninger og faktorer, hun ellers ikke havde tænkt over – fx at Mary Lou kan reducere sin CO₂e-udledning ved at kigge på leverandørers transport eller ved at justere på, hvor hyppigt der indkøbes.

TABEL 1

Mary Lous indtastning i Klimakompasset: Hovedkategorien Transport

UNDERKATEGORI	INPUTSEKTION	BESKRIVELSE	TRANSPORT-FORM	DRIV-MIDDEL	ENHED	DATAKILDE
Varetransport til virksomhed	Varetransport i fysiske enheder	Varetransport: Safirsten	Fly, internationalt	Fly-benzin	Ton.km	Egen udregning: Flytransport fra by i Afrika via Asien til København, én retning = Antal kilometer (estimeret) Omregning til enheden "ton.km": Antal kilometer transporteret x Antal ton af den indkøbte vare = Antal ton.km. Illustrativt eksempel: 2.000 km transport i fly x 0,1 ton indkøbte varer = 200 ton.km.
Varetransport til virksomhed	Varetransport i fysiske enheder	Varetransport: Safirsten	Varebiler	Diesel	Km	Estimat af antal km. kørt fra Københavns lufthavn til butik
Varetransport til kunde	Varetransport i fysiske enheder	Varetransport til kunde	Varebiler	Diesel	Km	Estimeret vha. nøglefordeling af procentvise leveringer til hhv. Jylland, Fyn, Sjælland og Udlandet.

FIGUR 1

Mary Lous opgjorte CO₂e-udledning fordelt på scope 1, 2 og 3

Scope 1 **0,1%**

Scope 3 **78,5%**

Scope 2 **21,5%**

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Virksomheders klimaregnskaber er et relativt nyt område, der kræver læring, og derfor er denne case til inspiration for dig, der vil i gang med Klimakompasset. Virksomheder er forskellige, og denne case viser, hvordan én virksomhed har grebet arbejdet med Klimakompasset an. Casen viser ikke, hvordan man udarbejder et komplet datasæt og klimaregnskab.

Copenhagen Cartel

Motivation og opstart

Da modevirksomheden Copenhagen Cartel begyndte på processen med at få en B-Corp certificering, blev det også startskuddet for deres arbejde med Klimakompasset. B-Corp certificeringen krævede nemlig en kortlægning af virksomhedens CO₂e-udledning i scope 1, 2 og 3.

Det var Anne Karina Asbjørn, Chief Executive Officer & Co-Founder af Copenhagen Cartel, der sammen med virksomhedens Supply chain-ansvarlige fandt data internt, og fyldte denne ind i Klimakompasset.

Dataindsamling

Anne Karina fortæller, at det første de gjorde var at gennemgå Klimakompasset én hovedkategori ad gangen. Sådan skabte de et overblik over, hvilken data de skulle finde.

For at indsamle data om Copenhagen Cartels forskellige CO₂e-udledende aktiviteter inden for hver hovedkategori kiggede Anne Karina først i virksomhedens fakturaer over indkøb, transport, energiforbrug og lignende.

Anne Karina fortæller, at der var områder, som de ikke kunne finde data om. Derfor blev de nødt til at kontakte leverandører og samarbejdspartnere direkte. Fordi det er en del af virksomhedens brand og forretningsstrategi at have stort fokus på sporbarhed, var det let at opspore og kontakte relevante eksterne interessenter og samarbejdspartnere. Sådan fik Copenhagen Cartel indsamlet oplysninger om energi- og materialeforbrug i forbindelse med deres produktion og drift. Her fremgik størstedelen af dataene i fysiske enheder, fx kWh for energi og kg for varer.

“ Klimakompasset er rigtig godt, for det gør, at virksomheder skal tage stilling til, hvor de udleder, så de kan gøre det bedre i fremtiden

Anne Karina Asbjørn

Chief Executive Officer & Co-Founder af Copenhagen Cartel

Udfordringer undervejs

Copenhagen Cartel indkøber stof fra producenter i Italien, hvorfra det sendes til fremstilling i Portugal. Ifølge Anne Karina var den største udfordring i forbindelse med dataindsamlingen at skulle finde oplysninger om transporten ifm. levering af råmaterialer fra Italien til Portugal, hvor det ikke var muligt at finde ud af, hvilken type brændstof der blev brugt. Indtil denne information er på plads, er posten midlertidigt udeladt af beregningen.

En måde, hvorpå man kunne estimere varetransporten i mangel på bedre data, er at lave en antagelse og anvende en gennemsnitsbetragtning om transport fra Italien til Portugal, fx fragt i lastbil, som kører på diesel.

INFO

Branche	Tekstil
Etableret	2020
Ansatte	16

OBS: CO₂e-udledninger fra transport skal opgøres under *Varetransport til virksomhed*, når der er tale om transportydelse udefra mellem din virksomhed og dine direkte leverandører. CO₂e-udledninger fra transportaktiviteter tidligere i værdikæden (fx mellem direkte leverandører og deres leverandører) medregnes i indkøbet af varen. Det kan du læse mere om i *Udvidet vejledning* på [Klimakompassets hjemmeside](#).

På trods af denne udfordring fortæller Anne Karina, at der overordnet set har været stor opbakning fra virksomhedens samarbejdspartnere, som også ser vigtigheden i klimaregnskaber og bæredygtighedsarbejde.

Værdiskabelse og evaluering af Klimakompasset

Ifølge Anne Karina har Klimakompasset givet Copenhagen Cartel et nødvendigt overblik over virksomhedens udledning, og det er blevet klart for dem, hvilke aktiviteter under *Energi og processer*, *Indkøb* og *Transport*, der genererer mest CO₂e, og således også, hvor der er størst behov for, at de foretager reduktioner.

Anne Karina nævner desuden, at de som kunde vil begynde at efterspørge data fra deres leverandører. Det er håbet, at det kan sætte gang i en bevægelse, der hjælper til, at leverandører i branchen begynder at overveje deres egne værdikæders aktiviteter og udledningen forbundet dermed. På den måde er det i sidste ende hele branchens klimaaftryk, der reduceres.

“ Hvis du hele tiden arbejder med at gøre det bedre i morgen, end du gør i dag, har du en ledestjerne for dit team og din beslutningstagning.

Anne Karina Asbjørn

Chief Executive Officer & Co-Founder af Copenhagen Cartel

Fremtidig anvendelse

Anne Karina ser et stort potentiale i at anvende Klimakompasset fremover. Hun fremhæver, at det især skyldes, at værktøjet løbende opdateres med nye emissionsfaktorer.

Derudover ønsker Copenhagen Cartel at anvende resultaterne fra Klimakompasset internt i virksomheden til at udvikle nye strategier og sætte nye målsætninger for reduktion af CO₂e-udledning. I fremtiden ønsker Anne Karina også at bruge klimaregnskaber i virksomhedens kommunikation til kunderne.

Råd til andre virksomheder

Anne Karina råder andre virksomheder til at sørge for at klargøre deres motivation over for sig selv, inden de går i gang med at arbejde med bæredygtighed og reduktionsmål. Hun understreger, at det skaber stor vedholdenhed at have gjort det klart, hvad man arbejder henimod, og at man kan bruge det som ledestjerne både ift. motivation, og når man skal tage store forretningsmæssige beslutninger. Derudover understreger hun, at det godt kan lade sig gøre både at have en grøn bundlinje og en succesfuld virksomhed.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Virksomheders klimaregnskaber er et relativt nyt område, der kræver læring, og derfor er denne case til inspiration for dig, der vil i gang med Klimakompasset. Virksomheder er forskellige, og denne case viser, hvordan én virksomhed har grebet arbejdet med Klimakompasset an. Casen viser ikke, hvordan man udarbejder et komplet datasæt og klimaregnskab.